

I Księga Samuela

Глава 1

1. Був чоловік з Арматема Сіфи з гори Ефраїма, і йому на ім'я Елкана, син Єремеїла, сина Ілії, сина Токея в Насів Ефраїма. 2. І у цього (були) дві жінки, ім'я першій Анна, і ім'я другій Феннана. І були у Феннани діти, і в Анни не було дитини. 3. І чоловік ходив з днів до днів (що року) з свого міста, з Арматаяма, щоб поклонитися і принести жертву до Сило Господеві Богові Саваотові. І там Ілі і два його сини Офні і Фінеес (були) господними священиками. 4. І був день і Елкана приніс жертву і дав своїй жінці Феннані і її синам і її дочкам часті. 5. І дав Анні одну часть, бо не було в неї дитини. Тільки що Елкана любив Анну понад цю, і Господь закрив її лоно. 6. Бо Господь не дав її дитини у її болі і у зневірі її болю, і через це була зневірена, бо замкнув Господь її лоно, щоб не дати її дитини. 7. Так чинила з року на рік коли вона приходила до господнього дому. І була зневірена і плакала і не їла. 8. І сказав їй Елкана її муж: Анно. І сказала йому: Ось я, пане. І сказав їй: Що тобі є, що плачеш, і чому не їси і чому ти побиваєш твоє серце, чи я не є тобі кращий за десятьох дітей? 9. І після того, як зіли вони в Сило, Анна встала, і стала перед Господом, й Ілі священик сидів на сидженню, на порозі Господнього храму. 10. І вона, (була) пригноблена душею і молилася до Господа, і плачучи заплакала, 11. і помолилася молитвою до Господа, кажучи: Адонай Господи Елої Саваот, чи зглядаючись не зглянешся на приниження твоєї рабині і не згадаєш мене і не даси твоїй рабі чоловічого насіння, і дам його тобі в дар аж до дня його смерті. І не питиме вина і п'яного напиту, і залізо не підніметься до його голови. 12. І сталося коли помножила молитви перед Господом, і священик Ілі дивився на її уста, 13. і вона говорила в своїм серці, і її уста рухалися, і її голосу не було чути. І Ілі вважав її за п'яну. 14. І слуга Ілі сказав їй: Доки будеш п'яною? Хай мине твоє вино і піди з перед Господнього лиця. 15. І відповіла Анна і сказала: Ні, пане, я жінка в якій тяжкий день, і вина і п'яного напою я не пила і проливаю перед Господом мою душу 16. не май твою рабу за хворобливу дочку, бо з великої моєї балакливості продовжила я аж до тепер. 17. І відповів Ілі і сказав їй: Иди в мирі, хай ізраїльський Бог дасть тобі всяку твою прозьбу, яку ти у нього просила. 18. І вона сказала: Твоя раба знайшла ласку в твоїх очах. І жінка пішла своєю дорогою і ввійшла до свого мешкання і з своїм мужем їла і пила, і її лице більше не впало. 19. І встають вранці і поклоняються Господеві і ідуть своєю дорогою. І ввійшов Елкана до своєї хати в Арматемі і пізнав свою жінку Анну, і Господь її згадав, 20. і вона зачала. І сталося в часі днів і вона породила сина, і назвала ім'я його Самуїл і сказала: Бо я його випросила в Господа Бога Саваота. 21. І пішов чоловік Елкана і ввесь його дім принести жертву в Силом, жертву днів і його молитви і всі десятини його землі. 22. І Анна не пішла з ним, бо сказала своєму чоловікові: Аж доки дитина не піде, аж доки його не вілучу, і з'явиться перед господним лицем і сяде там на віки. 23. І сказав їй Елкана її муж: Чини те, що добре в твоїх очах, сиди, аж

доки не відлучиш його. Але хай доконає Господь те, що вийшло з твоїх уст. І жінка сіла і годувала свого сина, аж доки його не відлучила. **24.** І пішла з ним до Силома з прилітним телям і хлібами і ефою пшеничної муки і бордюгом вина і ввійшла до господньої хати в Силомі, і дитина з ними. **25.** І привела перед Господа, і його батько зарізав жертву, яку приносив з днів до днів Господеві, і привів хлопчину і зарізав теля. І привела (його) до Ілі Анна матір хлопчини **26.** і сказала: Хай живе душа твоя, поправді, пане, я жінка, що стояла перед тобою, що молилася до Господа, **27.** я молилася про цього хлопчину, і Господь дав мені мою прозьбу, яку я в Нього просила. **28.** І я даю його Господеві на всі дні, які він житиме, на помазання Господеві.

Глава 2

1. І вона сказала: Скріпилося в Господі моє серце, піднісся мій риг в моєму Бозі. Розширилися мої уста проти ворогів, я зраділа твоїм спасінням. **2.** Бо немає святого як Господь, і немає праведного як Бог наш. Не має святого за винятком Тебе. **3.** Не хвалиться і не говорять високе. Хай не вийде високомовність з ваших уст, бо Гоподь Бог розуму і Бог, що приготує свої почини. **4.** Лук сильних став слабим, і немічні підперезалися силою. **5.** Повні хлібів були позбавлені їх, і голодні опустили землю, бо неплідна породила сімох, і багата на дітей стала слабою. **6.** Господь убиває і оживляє, зводить до аду і виводить. **7.** Господь робить бідним і багатим, пригнічує і виносить вгору. **8.** Підносить бідного з землі і підносить з гною бідака, щоб посадити з сильними народу, і дає їм в насліддя престіл слави. **9.** Дає молитву тому, що молиться і поблагословив роки праведного. Бо не в кріпості сильний чоловік, **10.** Господь немічним вчинить свого противника, Господь святий. Хай не хвалиться мудрий своєю мудрістю, і хай не хвалиться сильний своєю силою, і хай не хвалиться багатий своїм багатством, але цим хай хвалиться той, хто хвалиться, що пізнав і знає Господа і чинить суд і справедливість посеред землі. Господь пішов на небо і заgrimів, Він судить кінці землі і дає силу нашим царям і піднесе риг свого помазанника. **11.** І вона оставила його там перед Господом і відійшла до Арматема. І дитина служила перед лицем Господа перед Ілією священиком. **12.** І сини Ілії священика - погані сини, що не знали Господа. **13.** І правила для священика від народу, кожного, що приносить жертву (була): і приходив слуга священика, як лиш звариться мясо, і м'ясна вилка в його руці, **14.** і вкладав її до великого котла чи до мідяного чи до баняка, все, що лиш захопить вилка, забирав собі священик. Згідно з цим чинили всьому Ізраїлеві тим, що приходили принести жертву Господеві в Силомі. **15.** І раніше ніж приносили в жертву лій приходив слуга священика і говорив мужеві, що приносив жертву: Дай мясо, щоб зварити священикові, і не беру в тебе більше з котла. **16.** І говорив чоловік, що приносив жертву: Хай перше принесеться жертва, так як приписано, (і) жир, і (тоді) візьми собі з усього, що забажає твоя душа. І сказав: Ні, бо даси тепер, і якщо ні, візьму силою. **17.** І перед Господом гріх молодців був дуже великий, бо відкидали господню жертву. **18.** І хлопчина Самуїл,

підперезаний лняним ефудом служив перед Господом, **19.** і його матір зробила йому подвійну малу одіж і приносила йому з днів до днів коли вона ішла з своїм мужем приносити жертву днів. **20.** І Ілі поблагословив Елкана і його жінку, кажучи: Хай Господь віддасть тобі насіння з цієї жінки за дар, який ти дав Господеві. І чоловік пішов до свого місця, **21.** і Господь відвідав Анну, і зачала ще трьох синів і дві дочки. І хлопчина Самуїл став великим перед Господом. **22.** І Ілі (був) старий дуже. І він почув, що його сини чинили ізраїльським синам, **23.** і сказав їм: Навіщо чините за цим словом, яке я чую з уст всього господнього народу. **24.** Ні діти, бо не добра чутка, яку я чую, не чиніть так, бо не добрі чутки ті, які я чую, що нарід не служить Господеві. **25.** Якщо чоловік грішачи згрішить проти чоловіка, і помоляться за нього до Господа, і якщо згрішить проти Господа, хто за нього помолиться? І не послухались голосу свого батька, бо Господь бажаючи забавжав знищити їх. **26.** І хлопчина Самуїл ходив і ставав більший і (був) добрий і перед Господом і перед людьми. **27.** І пішов Божий чоловік до Ілії і сказав: Так говорить Господь: Обявляючись обявився Я домові твого батька, як вони були рабами дому Фараона в єгипетській землі **28.** і Я вибрав дім твого батька з усіх ізраїльських племен, щоб Мені служили і приходили до мого престола і кадили кадилом і носили ефуд, і дав Я домові твого батька в їжу все (жертвоване) на огні синами ізраїльськими. **29.** І навіщо глянув ти безсовісним оком на моє кадило і на мою жертву і прославив твоїх синів понад Мене, щоб благословили себе первоплодами кожної Ізраїльської жертви раніше від Мене. **30.** Задля цього так сказав Господь Бог ізраїльський: Я сказав: Твій дім і дім твого батька перейде переді Мною до віка. І тепер говорить Господь: Не так переді Мною, бо тих, що Мене прославляють Я прославлю, і того, що Мене зневажає Я зневажу. **31.** Ось приходять дні і вигублю твоє насіння і насіння дому твого батька, **32.** і не буде в тебе старця в моєму домі всі дні. **33.** І мужа не вигублю в тебе від мого жертівника, щоб його очі потемніли і підупала його душа, і кожний хто останеться з твого дому впадуть від людського меча. **34.** І це тобі знак, який прийде на цих двох твоїх синів Офнія і Фінееса: В одному дні оба помруть. **35.** І поставлю Собі вірного священика, який вчинить все, що в моїм серці і що в моїй душі. І збудую йому вірний дім, і ходитиме перед моїм помазанником всі дні. **36.** І буде, що хто останеться в твоєму домі прийде поклонитися йому за трохи срібла, кажучи: Постав мене на одну з твоїх служб, щоб їсти хліб.

Глава 3

1. І хлопчина Самуїл служив Господеві перед священиком Ілією, і Господнє слово було шановане в тих днях, не було докладного видіння. **2.** І сталося в тому дні і Ілі сидів на своєму місці і його очі почали ставати тяжкими, і він не міг бачити, **3.** і раніше ніж підготувити боже світило і Самуїл спав в храмі де божий кивот, **4.** і Господь закликав: Самуїле, Самуїле. І сказав: Ось я. **5.** І він побіг до Ілі і сказав: Ось я, бо ти закликав мене. І він сказав: Я тебе не покликав, повернися, спи. І він повернувся і спав. **6.** І додав Господь і закликав: Самуїле, Самуїле. І він пішов вдруге до Ілі і

сказав: Ось я, бо ти мене покликав. І він сказав: Я тебе не покликав, повернися, спи. **7.** І (це було) раніше ніж Самуїл пізнав Бога і йому відкрилося господнє слово. **8.** І Господь додав покликати Самуїла втретє, і він встав і пішов до Ілі і сказав: Ось я, бо ти мене покликав. І зрозумів Ілі, що хлопчину Господь покликав, **9.** і сказав: Повернися, дитино, спи; і буде коли покличе тебе, і скажеш: Говори, Господи, бо твій раб слухає. І пішов Самуїл і спав на своїм місці. **10.** І прийшов Господь і став і покликав його так як раз і другий, і сказав Самуїл: Говори, бо слухає твій раб. **11.** І сказав Господь до Самуїла: Ось Я чиню мої слова в Ізраїлі, так що в кожного, що чує їх, задзвонять оба його уха. **12.** В тому дні підніму проти Ілі все, що Я сказав проти його дому, почну і довершу. **13.** І сповістив Я йому, що пімщуся Я на його домі на віки за несправедливості його синів, бо його сини злословлять Бога, і він не оскаржив їх і так не (буде). **14.** Поклявся Я домові Ілі: Не надолужиться несправедливість дому Ілі кадилом і жертвами на віки. **15.** І спить Самуїл аж до ранку і встав вранці і відкрив двері господнього дому. І Самуїл злякався сповістити видіння Ілі. **16.** І сказав Ілі до Самуїла: Самуїле, дитино. І сказав: Ось я. **17.** І сказав: Яке слово, що його сказав до тебе, не скрий же від мене. Те хай вчинить тобі Бог і те додасть, якщо скриєш від мене слово з усіх слів сказаних тобі в твої уха. **18.** І Самуїл сповістив всі слова і не скрив з них (нічого), і сказав Ілі: Господь Він хай вчинить те, що добре перед Ним. **19.** І прославився Самуїл, і Господь був з ним, і з усіх його слів (нічого) не впало на землю. **20.** І впізнав весь Ізраїль від Дана і до Вирсавії, що Самуїл вірний господний пророк. **21.** І додав Господь об'являтися в Силомі, бо Господь об'явився Самуїлові. І Самуїл був потвердженням як пророк перед Господом в усьому Ізраїлі від кінців і аж до кінців землі. І Ілі (був) дуже старий, і його сини ідучи ішли і зла їхня дорога перед Господом.

Глава 4

1. І в тих днях сталося і збираються чужинці (філістимляни) на війну проти Ізраїля. І вийшов Ізраїль на зустріч їм на війну і отаборюються при Авенезері, і чужинці отаборюються в Афеку. **2.** І розставилися чужинці до битви проти Ізраїля. І похилився бій, і муж ізраїльський впав перед чужинцями, і побили в бою на полі чотири тисячі мужів. **3.** І пішов нарід до табору, і сказали ізраїльські старшини: Чому спричинив наш Господь, що сьогодні упали ми перед чужинцями, візьмім кивот нашого Бога з Силому, і хай вийде посеред нас і спасе нас з руки наших ворогів. **4.** І нарід післав до Силома, і беруть звідти кивот Господа, що сидить на херувимах, і з кивотом оба сини Ілі, Офні і Фінеес. **5.** І сталося, що коли господний кивот прийшов до табору, і весь Ізраїль закричав великим голосом, і зашуміла земля. **6.** І чужинці почули крик, і сказали чужинці: Що це за великий крик в євревському таборі і пізнали, що Господний кивот прийшов до табору. **7.** І чужинці злякалися і сказали: Це боги прийшли до них до табору. Горе нам. Спаси нас, Господи, сьогодні, бо це не сталося вчора і третього (дня). **8.** Горе нам. Хто нас спасе з руки цих сильних

богів, богів що побили Єгипет всякою карою і в пустині. **9.** Скріпіться і станьте мужами, чужинці, щоб часом ви не стали рабами євреїв, так як вони служили нам, і будете мужами і воюватимете проти них. **10.** І воювали проти них. І паде ізраїльський муж, і кожний втік до свого помешкання. І була дуже велика січ, і з Ізраїля впало тридцять тисяч війська. **11.** І божий кивот забрано, і померли оба сини Ілі, Офні і Фінеес. **12.** І з бою побіг муж - Єміней (веняmineць) і прийшов до Силому в тому дні, і його одіж роздерта, і земля на його голові. **13.** І прийшов, і ось Ілі сидів на кріслі при дверях дивлячись на дорогу, бо його серце було в жаху за божий кивот. І чоловік ввійшов до міста сповістити, і місто закричало. **14.** І почув Ілі голос крику і сказав: Що це за голос у крику? І чоловік, поспішившись, ввійшов і сповістив Ілі. **15.** І Ілі син дев'яности літний, і його очі хворі, і не бачив. І сказав Ілі мужам, що стояли довкруги нього: Що це за голос крику? **16.** І муж, поспішившись, прийшов до Ілі і сказав йому: Я є той, що прийшов з табору, і я сьогодні втік з бою. І сказав: Що те слово, що сталося, дитино? **17.** І чоловік відповів і сказав: Ізраїльський чоловік втік з перед лица чужинців, і була велика січ в народі, і оба твої сини померли, і забрано божий кивот. **18.** І сталося як він згадав про божий кивот, і (той) впав з крісла взад при дверях, і його хребет зламався і він помер, бо (був) старий і тяжкий чоловік. І він судив Ізраїль двадцять літ. **19.** І його невістка жінка Фінееса почала родити, і почула вістку, що взято божий кивот, і що помер її свекор і її муж, і розплакалась і породила, бо повернулися на неї її болі. **20.** І в часі (породів) вмирає, і сказали їй жінки, що стояли при ній: Не бійся, бо ти породила сина. І не відповіла, і не впізнало її серце. **21.** І назвала хлопчину: Горе Вархавот, через божий кивот і через свого свекора і через свого мужа. **22.** І сказали: Відійшла слава Ізраїля коли забрано господний кивот.

Глава 5

1. І чужинці взяли божий кивот і внесли його з Авеннезера до Азота. **2.** І чужинці взяли господний кивот і внесли його до дому Дагона і поставили його коло Дагона. **3.** І Азотійці встали і ввійшли до хати Дагона і побачили і ось Дагон впав на своє лице перед божим кивотом. І підняли Дагона і поставили на своє місце. І зтяжіла господня рука на Азотійцях і мучив їх і побив їх на їхніх задніх частях, Азот і його околиці. **4.** І сталося, коли встали вранці, і ось Дагон впав на своє лице перед кивотом господнього завіта, і голова Дагона і обі долоні його рук відрізані кожна перед порогом, і обі кісті його рук впали на поріг, остався лише тулуб Дагона. **5.** Через це священики Дагона і кожний хто входить до хати Дагона не ступають на поріг дому Дагона в Азоті аж до цього дня, бо переступаючи переступають. **6.** І тяжкою була господня рука на Азоті, і Він навів (зло) на них і кинулася на них хвороба в кораблях, і посеред їхньої країни розмножилися миші, і було велике замішання смерті в місті. **7.** І мужі Азота побачили, що так, і кажуть, що: Не останеться з нами кивот Бога Ізраїля, бо Його рука тяжка на нас і на богіві нашому Дагоні. **8.** І посилають і збирають

до себе сатрапів чужинців і кажуть: Що зробимо з кивотом Бога Ізраїля? І кажуть Геттеї: Хай до нас перейде божий кивот. І божий кивот перейшов до Гетти. **9.** І сталося, після того, як він перейшов, і господня рука була на місті, (було) дуже велике замішання, і Він побив мужів міста від малого аж до великого, і побив їх на задніх їхніх частях, і Геттеї зробили собі сидіння. **10.** І посилають божий кивот до Аскалони, і сталося, як увійшов божий кивот до Аскалона, і закричали Аскалоніти, кажучи: Навіщо ви повернули до нас кивот Бога Ізраїля, щоб убити нас і наш нарід? **11.** І посилають і збирають сатрапів чужинців і сказали: Пішліть кивот Бога Ізраїля, і хай буде на своєму місці і хай не побє нас і наш нарід. Бо в цілому місті було дуже тяжке замішання смерті, як сюди увійшов кивот Бога Ізраїля, **12.** і живі і не померлі були побиті в задні часті, і крик міста піднявся до неба.

Глава 6

1. І кивот був в полі чужинців сім місяців, і їхня земля закишла мишами. **2.** І чужинці кличуть священиків і ворожбитів і своїх чародіїв, кажучи: Що зробимо з господним кивотом? Скажіть нам, як відіслати його на своє місце? **3.** І сказали: Якщо ви відсилаєте кивот завіта Господа Бога Ізраїля, не відсилайте його порожним, але, віддаючи, віддайте йому за муки, і тоді виздоровієте, і надолужиться за вас. Чи не (так) його рука відійде від вас? **4.** І кажуть: Що віддамо йому за муки? І сказали: За числом сатрапів чужинців п'ять золотих сидінь, бо провина у вас і ваших князях і в народі, **5.** і золоті миші на подобу ваших мишей, що знищили землю. І дайте славу Господеві, щоб облегли вашу руку над вами і над вашими богами і над вашою землею. **6.** І навіщо тяжкими робите ваші серця, так як тяжким вчинив єгиптянин і Фараон своє серце? Чи не відіслали їх коли наглумився з них, і вони пішли? **7.** І тепер візьміть і зробіть нового воза і без телят дві корови, що перший раз вродили, і запряжіть корови до воза і телят відведіть до хати зі заду їх. **8.** І візьміть кивот і покладіть його на воза і віддайте йому золотий посуд за муки і покладіть в скрині з його боку і відпустите його і відішлете його, і відійде. **9.** І побачите, якщо піде до Ветсамуса в дорогу своїх околиць, він вчинив нам це велике зло і якщо ні, і пізнаємо що не його рука доторкається до нас, але нам притрапився цей випадок. **10.** І чужинці вчинили так і взяли дві корови, що перший раз вродили, і запрягли їх в вози і замкнули в хаті їхніх телят, **11.** і поклали на віз кивот і скриню і золотих мишей. **12.** І корови попрямували в дорозі дорогою Ветсамуса, одною стежкою пішли і трудилися і не звертали, ані на право, ані на ліво, і сатрапи чужинців ішли за ним аж до границь Ветсамуса. **13.** І ті, що в Ветсамусі, жали в долині жнива пшениці. І підняли свої очі і побачили господний кивот і зраділи йому на зустріч. **14.** І віз увійшов до поля Осия, що в Ветсамусі, і поставили там коло нього великий камінь і рубають дрова воза і принесли корів в цілопалення Господеві. **15.** І левіти принесли господний кивот і з ним скриню золоту, що на ньому, і поклали на великий камінь, і в тому дні мужі Ветсамуса принесли Господеві цілопалення і жертви. **16.** І

пять сатрапів чужинців дивилися і повернулися до Аскалона того дня. **17.** І це золоті сидіння, які чужинці передали за муку Господеві. Одне з Азоту, одне з Гази, одне з Аскалона, одне з Гета, один з Аккарона **18.** і золоті миші за числом всіх міст чужинців пять сатрапів з закріпленого міста і аж до села Ферезеїв і аж до великого каменя, де на нього поклали кивот господнього завіта, що в полі Осия Ветсамусита. **19.** І сини Єхонії не були задоволені з мужів Ветсамуса, бо побачили господний кивот. І (Господь) побив в них п'ятдесят мужів і сімдесят тисяч мужів. І нарід заплакав, бо Господь побив нарід дуже великою карою. **20.** І сказали мужі, що з Ветсамуса: Хто зможе перейти перед цим святим Господом і від нас до кого піде господний кивот? **21.** І посилають вістунів до тих, що живуть в Каріатіарімі, кажучи: Чужинці повернули господний кивот. Прийдіть і понесіть його до себе.

Глава 7

1. І приходять мужі Каріатіаріма і беруть кивот господнього завіта і вносять його до дому Амінадава, що на вершку, і його сина Елеазара посвятили, щоб стеріг кивот господнього завіта. **2.** І сталося, що від того дня кивот (був) в Каріатіарімі, (а) дні помножилися і було двадцять літ, і кожний ізраїльський дім глядів за Господом. **3.** І сказав Самуїл до всього дому Ізраїля, мовлячи: Якщо ви повертаєтеся до Господа усім вашим серцем, видаліть з посеред вас чужих богів і гаї і приготуйте ваші серця Господеві і послужіть Йому одному, і Він вас визволить з руки чужинців. **4.** І сини ізраїльські видалили Ваалів і гаї Астароти і послужили одному Господеві. **5.** І сказав Самуїл: Зберіть увесь Ізраїль до Массифата, і помолюся за вас до Господа. **6.** І зібралися до Массифата і черпають воду і проливали перед Господом на землю і постили в тому дні і сказали: Ми згрішили перед Господом. І Самуїл судив ізраїльських синів в Массифаті. **7.** І почули чужинці, що всі ізраїльські сини зібралися до Массифата, і прийшли сатрапи чужинців проти Ізраїля. І чують ізраїльські сини і злякалися лиця чужинців. **8.** І сказали сини ізраїльські до Самуїла: Не замовчи за нас, кричи до Господа Бога твого, і спасе нас з руки чужинців. **9.** І Самуїл взяв одне ягня, що ссе молоко і приніс його в цілопалення з усім народом Господеві, і Самуїл закричав до Господа за Ізраїля, і Господь його послухав. **10.** І Самуїл приносив цілопалення, і чужинці приходили на бій проти Ізраїля. І Господь загримів великим голосом в тому дні проти чужинців, і були замішані і впали перед Ізраїлем. **11.** І мужі ізраїльські вийшли з Массифата і гналися за чужинцями і побили їх аж під Ветхор. **12.** І Самуїл взяв один камінь і поставив його між Массифатом і між старими і назвав його ім'я Авенезер, Камінь Помочі, і сказав: Аж доси поміг нам Господь. **13.** І Господь упокорив чужинців, і не додали ще приходити в ізраїльські границі. І господня рука була на чужинцях всі дні Самуїла. **14.** І віддано міста, які чужинці взяли в ізраїльських синів, і віддали їх Ізраїлеві від Аскалона аж до Азова, і взяли ізраїльські границі з руки чужинців. І був мир між Ізраїлем і між Аморреєм. **15.** І Самуїл судив Ізраїля всі дні свого

життя. **16.** І ходив з року до року і обходив Ветиль і Галгалу і Масифат і судив Ізраїля в усіх цих посвячених. **17.** А повертався він до Арматема, бо там була його хата, і там він судив Ізраїля і там збудував жертівник Господеві.

Глава 8

1. І сталося, як Самуїл постарівся, і поставив своїх синів судьями Ізраїлеві. **2.** І це імена його синів: первородний Йоїл, і другому імя Авія, судді в Версавії. **3.** І його сини не пішли його дорогою і схилилися до хабаря і приймали дари і відступили від праведності. **4.** І мужі ізраїльські збираються і приходять до Самуїла до Арматема **5.** і сказали йому: Ось ти постарівся, і твої сини не ходять твоєю дорогою. І постав тепер над нами царя, щоб нас судив так, як і інші народи. **6.** І слово було поганим в очах Самуїла, як сказали: Дай нам царя, щоб нас судив. І помолився Самуїл до Господа. **7.** І сказав Господь до Самуїла: Послухайся голосу народу, так як тобі говорять, бо не тебе зневажили, але Мене зневажили, щоб Я не царював над ними. **8.** За всіма ділами, які вчинили Мені від того дня, коли Я їх вивів з Єгипту, аж до цього дня, і оставили Мене і служили іншим богам, так і тобі ці чинять. **9.** І тепер послухай їхній голос. Тільки свідчачи засвідчи їм і звістиш їм правила царя, який царюватиме над ними. **10.** І Самуїл сказав всі господні слова до народу, що просять у нього царя, **11.** і сказав: Це буде правило царя, який царюватиме над вами: Ваших синів візьме і поставить їх в своє військо і на свої коні і бігтимуть перед його колісницями; **12.** і поставить їх собі тисячниками і сотниками і женцями своїх жнив і збирачами свого винограду, і щоб чинили його воєнне знаряддя і знаряддя його колісниць. **13.** І візьме ваших дочок за виготовниць перфумів і за кухарок і за пекарок **14.** і ваші поля і ваші виноградники і ваші добрі оливкові сади візьме і дасть своїм рабам. **15.** І на ваше насіння і на ваші виноградники наложить десятину і дасть своїм скопцям і своїм рабам. **16.** І ваші раби і ваші рабині і ваші добрі стада і ваші осли забере і візьме десятину на свої діла **17.** і на ваші стада наложить десятину, і ви будете йому рабами. **18.** І в тому дні закричите з перед лица вашого царя, якого ви собі вибрали, і Господь не вислухає вас в тих днях, бо ви собі вибрали царя. **19.** І нарід не бажав послухатись Самуїла і сказали йому: Ні, але хай над нами буде цар, **20.** і будемо і ми так як всі народи, і наш цар судитиме нас і вийде перед нами і воюватиме нашу війну. **21.** І Самуїл послухав всі слова народу і говорив їх до господних ух. **22.** І сказав Господь до Самуїла: Послухайся їхнього голосу і постав їм царя. І сказав Самуїл до ізраїльських мужів: Хай кожний піде до свого міста.

Глава 9

1. І був чоловік з синів Веніямина, і імя його Кіс, син Авїїла, сина Сареда, сина Вахіра, сина Афека, сина мужа Ємінея (веніямина), муж сильний. **2.** І в цього син, і йому імя Саул, великий добрий муж, і в ізраїльських синів не було кращого від нього, над рамено і вище понад всю землю. **3.** І пропали осли Кіса батька Саула, і сказав Кіс до Саула свого сина: Візьми з собою одного з слуг

і встаньте і підіть і пошукайте ослів. **4.** І вони пройшли через гору Ефраїмську і пройшли через землю Селхи і не знайшли. І пройшли через землю Еасакема, і не було. І пройшли через землю Якіма і не знайшли. **5.** Як ішли вони до Сіфа, сказав Саул своєму слугі, що з ним: Ходи і повернемося, щоб мій батько, зрікшись ослів, не думав про нас. **6.** І сказав йому слуга: Ось божий чоловік в цьому місті, і славний чоловік, все, що лиш скаже, стаючись стається. І тепер підім щоб звістив нам нашу дорогу, якою підемо по ній. **7.** І сказав Саул своєму слугі, що з ним: І ось підемо, і що принесемо божому чоловікові бо не стало хлібів в наших посудах, і немає з нами більше нашого майна, щоб внести божому чоловікові. **8.** І додав слуга у відповідь Савлові і сказав: Ось в моїй руці знаходиться четверта часть сикля срібла, і даси божому чоловікові, і звістить нам нашу дорогу. **9.** І передше в Ізраїлі так говорив кожний коли ішов запитати Бога: Ходи підемо до видючого, бо нарід раніше називав пророка видючим. **10.** І сказав Саул до свого слуги: Добре слово, ходи і підемо. І пішли до міста, де був там божий чоловік. **11.** Як вони ішли до входу міста і вони знаходять дівчат, що вийшли брати воду і кажуть їм: Чи є тут видючий? **12.** І їм відповіли дівчата і їм кажуть: Є, ось напроти вашого лиця. Тепер через день прийшов до міста, бо сьогодні жертва народові в Вамі. **13.** Як лиш ввійдете до міста, так знайдете його в місті скорше ніж він піде до Вами їсти, бо нарід не їстиме аж доки він не ввійде, бо він благословить жертву, і після цього чужі їстимуть. І тепер підіть, бо через день його знайдете. **14.** І ідуть до міста. Як вони входили до середини міста і ось Самуїл вийшов їм на зустріч, щоб піти до Вами. **15.** І Господь відкрив ухо Самуїла один день скорше ніж ввійшов до нього Саул, кажучи: **16.** В цей час завтра пішлю до тебе чоловіка з землі Веніямина, і помажеш його на володаря над моїм народом - Ізраїлем, і спасе мій нарід з руки чужинців, бо Я поглянув на впокорення мого народу, бо їхній крик прийшов до Мене. **17.** І Самуїл побачив Саула, і Господь відповів йому: Ось чоловік, про якого Я тобі сказав: Цей володітиме моїм народом. **18.** І прийшов Саул до Самуїла до середини міста і сказав: Сповісти ж котрий дім видючого. **19.** І відповів Самуїл Савлові і сказав: Я ним є, піди переді мною до Вами і сьогодні їж зі мною, і відішлю тебе вранці і сповіщу тобі все, що в твоєму серці. **20.** І про твоїх ослят, що пропали, сьогодні третій день, не жури ними твого серця, бо знайшлися. І для кого прекрасне Ізраїля, чи не тобі і домові твого батька? **21.** І відповів Саул і сказав: Чи я не є син мужа Ємінея (веніямина) найменшого скипетра ізраїльського племені, і найменшого племені з усього скипетра Веніямина, і навіщо заговорив ти до мене цим словом. **22.** І Самуїл взяв Савла і його слугу і ввів їх до помешкання і дав їм перше місце між запрошеними, яких сімдесяти мужів. **23.** І сказав Самуїл кухарові: Дай мені часть, яку я тобі дав, яку я сказав тобі покласти її при тобі. **24.** І приніс кухар плече і поклав його перед Саулом, і сказав Самуїл Саулові: Ось те, що осталося, поклади його перед тобою і їж, бо на свідчення покладене перед тобою радше ніж іншим, візьми. І їв Саул з Самуїлом в тому дні, **25.** і він зійшов з Вами до міста. І розстелили Саулові на крівлі, **26.** і спав. І сталося коли прийшов ранок, і покликав Самуїл

Саула на крівлі, кажучи: Встань, і відішлю тебе. І встав Саул, і вийшов надвір він і Самуїл. **27.** Як вони сходили до часті міста і сказав Самуїл Саулові: Скажи слугі і хай іде пред нами, і ти стань сьогодні і послухай боже слово.

Глава 10

1. І Самуїл взяв посудину з олією і злив на його голову і поцілував його і сказав йому: Чи не помазав тебе Господь на володаря над своїм народом, над Ізраїлем, і ти володітимеш над господним народом, і ти його спасеш з руки його ворогів довкруги. І це тобі знак, що Господь помазав тебе над твоїм насліддям на володаря. **2.** Як лиш сьогодні відійдеш від мене, і знайдеш двох мужів при гробах Рахилі в околиці Веніямина, що дуже зрадіють, і скажуть тобі: Знайшлися осли, які ви пішли шукати, і ось твій батько відклав справу ослят і зажурився за вас, кажучи: Що вчиню про мого сина **3.** і відійдеш звідти і далі підеш аж до дуба Тавора і знайдеш там трьох мужів, що йдуть до Бога до Ветилія, одного, що несе трьох козлят, і одного, що несе три коші хлібів, і одного, що несе міх вина. **4.** І запитають тебе про те, що до миру, і дадуть тобі дві часті хлібів і приймеш з їхньої руки **5.** і після цього ввійдеш до божої гори де там є табір чужинців, там Насів чужинець. І буде, як лиш ввійдете туди до міста, і зустрінеш хор пророків, що сходять з Вами, і перед ними дудки і тимпан і сопілки і гусли, і вони пророкують. **6.** І зійде на тебе господний дух, і пророкуватимеш з ними і станеш іншим мужем. **7.** І буде, коли на тебе прийдуть ці знаки, чини все, що лиш знайде твоя рука, бо Бог з тобою. **8.** І зійдеш перед Галгалом і ось сходжу до тебе, щоб принести цілопалення і мирні жертви. Останеш сім днів аж доки я не прийду до тебе, і вкажу тобі, що чинитимеш. **9.** І було, коли повернув своїм плечем, щоб відійти від Самуїла, обернув йому Бог серце на інше. І всі знаки збулися в тому дні. **10.** І звідти приходить до гори, і ось хор пророків на зустріч йому. І прийшов на нього божий дух, і він пророкував посеред них. **11.** І були всі, що бачили його вчора і третього (дня), і побачили, і ось він посеред пророків, і сказав нарід кожний до свого ближнього: Що це те, що сталося синові Кіса? Чи і Саул між пророками? **12.** І хтось з них відповів і сказав: І хто його батько? Через це сталося пословицею: Чи і Саул між пророками? **13.** І він закінчив пророкувати і приходить до гори. **14.** І сказав його родич до нього і до його слуги: Куди ідете? І сказали шукати ослів. І побачили ми, що немає, і ми прийшли до Самуїла. **15.** І сказав родич до Саула: Сповісти ж мені, що тобі сказав Самуїл. **16.** І сказав Саул до свого родича: Сповідати, сповістив мені, що знайшлися осли. А слово про царство йому не сповістив. **17.** І скликав Самуїл весь нарід до Господа до Массифи **18.** і сказав до синів Ізраїля: Так сказав Господь Бог ізраїльський, кажучи: Я Той, Хто вивів ізраїльських синів з Єгипту і Я спас вас з руки Фараона, єгипетского царя, і від усіх царів, що вас гнобили. **19.** І ви сьогодні зневажили Бога, який сам є вашим спасителем з усього вашого зла і ваших скорбот, і ви сказали: Ні, але поставиш над нами царя. І тепер станьте перед Господом за вашими скипетрами і

за вашими племенами. **20.** І Самуїл привів всі скипетри Ізраїля, і впав жереб на скипетр Веніямина. **21.** І приводить скипетр Веніямина в племена, і впав жереб на племя Маттарі. І приводять племя Маттарі по мужах, і впадає жереб на Саула сина Кіса. І шукали його, і не знаходили. **22.** І питав Самуїл ще в Господа: Чи приходить сюди чоловік? І сказав Господь: Ось він сховався в шатрах. **23.** І він побіг і бере його звідти і поставив посеред народу, і він був вищий від всього народу над плече і вище. **24.** І сказав Самуїл до всього народу: Чи ви побачили кого собі Господь вибрав? Бо немає в усіх вас подібного до нього і весь нарід поглянув і сказав: Хай живе цар. **25.** І сказав Самуїл народові правила царя і написав в книзі і поклав перед Господом. І Самуїл відіслав весь нарід, і кожний пішов до свого місця. **26.** І Саул пішов до свого дому до Гаваа. І з Саулом пішли сини сил, яких Господь доторкнувся до їхнього серця. **27.** І сини - поганці сказали: Як цей нас спасе? І не пошанували його і не принесли йому дарів.

Глава 11

1. І сталося після приблизно місяця і прийшов Наас Амманіт і отаборюється проти Явіса Галаадського. І сказали всі мужі Явіса до Нааса Амманітина: Вклади з нами угоду, і служитимемо тобі. **2.** І сказав до них Наас Амманітин: В цьому угоду вкладу з вами, щоб вибрати в кожного з вас праве око, і покладу ганьбу на Ізраїля. **3.** І кажуть йому мужі Явіса: Дай нам сім днів, і пішлемо посланців до всіх околиць Ізраїля, якщо не буде того, хто спасає нас, вийдемо до вас. **4.** І йдуть посланці до Гаваа до Саула і говорять слова в уха народу, і увесь нарід підняв свій голос і заплакали. **5.** І ось Саул приходить на другий день з поля, і сказав Саул: Що це, що нарід плаче і розповідають йому слова синів Явіса. **6.** І господний дух зійшов на Саула, як він почув ці слова, і дуже розгнівався на них своїм гнівом. **7.** І взяв дві корови і розрубав їх на члени і післав до всіх околиць Ізраїля рукою послів, кажучи: Хто не іде за Саулом і за Самуїлом, так хай вчинять їхнім коровам. І господний жах напав на ізраїльський нарід, і закричали як один чоловік. **8.** І провів їх Авіезек в Вамі, всіх чоловіків Ізраїля шістьсот тисяч, і сімдесять тисяч мужів Юди. **9.** І він сказав послам, що прийшли: Так скажете мужам Явіса: Завтра, як загіє сонце, вам спасіння. І прийшли послы до міста і звіщають мужам Явіса, і вони зраділи. **10.** І сказали мужі Явіса до Нааса Амманітина: Завтра вийдемо до вас, і вчините нам як завгодно перед вами. **11.** І сталося на другий день, і Саул розділив нарід на три часті, і входять посеред табору в ранню сторожу і побили синів Аммона, ще поки розігрівся день, і ті, що осталися, розсипалися, і не осталося в них двох разом. **12.** І сказав нарід до Самуїла: Хто той, хто сказав, що Саул не царюватиме над нами. Видай мужів, і убемо їх. **13.** І сказав Саул: Хай ніхто не помре в цьому дні, бо сьогодні Господь вчинив спасіння в Ізраїлі. **14.** І сказав Самуїл до народу, мовлячи: Підім до Галгали і обнови там царство. **15.** І увесь нарід пішов до Галгали, і помазав там Самуїл Саула на царя перед Господом в Галгалах і приніс там жертви і мирне перед Господом. І дуже зрадів Самуїл і увесь Ізраїль.

Глава 12

1. І сказав Самуїл до кожного ізраїльського мужа: Ось я вислухав ваш голос в усьому, що ви мені сказали і я поставив над вами царя. **2.** І ось тепер іде перед вами цар, і я постарівся і сидітиму, і ось мої сини між вами. І ось я ішов перед вами від моєї молодості і аж до цього дня. **3.** Ось я, відповіджте мені перед Господом і перед його помазанником. В кого взяв я теля, чи в кого взяв я осла, чи кого з вас я пригнобив, чи на кого вчинив я натиск, чи з руки кого взяв я хабар і обуву, відповіджте мені, і віддам вам. **4.** І сказали до Самуїла: Ти не вчинив нам несправедливості і ти не гнобив і ти не громив нас і не взяв нічого з рук нікого. **5.** І сказав Самуїл до народу: Господь у вас свідок і сьогодні в цьому дні свідок його помазанник, бо ви не знайшли нічого в моїй руці. І сказали: Свідок. **6.** І сказав Самуїл до народу, мовлячи: Свідок Господь, що створив Мойсея і Аарона, що вивів наших батьків з Єгипту. **7.** І тепер станьте, і розсуджуватиму вас перед Господом і сповіщу вам всю господню справедливість, яку вчинив у вас і в ваших батьках. **8.** Як ввійшов Яків і його сини до Єгипту, і пригнобив їх Єгипет, і наші батьки закричали до Господа, і Господь післав Мойсея і Аарона і вивів наших батьків з Єгипту, і поселив їх на цьому місці. **9.** І забули про їхнього Господа Бога, і Він віддав їх в руки Сісари полководця Явіна, царя Асора, і в руки чужинців, і в руки царя Моава, і воювали з ними. **10.** І закричали до Господа і сказали: Ми згрішили, бо ми покинули Господа і послужили Ваалам і гаям, і тепер спаси нас з руки наших ворогів, і послужимо Тобі. **11.** І Господь післав Єроваала і Варака і Єфтая і Самуїла і вирвав вас з руки ваших ворогів довкруги, і ви жили впевнено. **12.** І знаєте, що Наас, цар синів Аммона, прийшов проти вас, і сказали ви: Ні, але хай царює над нами цар. І наш Господь Бог наш цар. **13.** І ось тепер цар, якого ви вибрали, і ось Господь дав над вами царя. **14.** Якщо боятиметесь Господа і служитимете Йому і слухатиметесь його голосу і не змагатиметесь з устами Господа і будете і ви і цар, що царює над вами, ходити за Господом. **15.** Якщо ж не послухаєтеся Господнього голосу і змагатиметесь з устами Господа, і господня рука буде на вас і на вашому цареві. **16.** І тепер станьте і гляньте на цю велику мову, яку вчинить Господь в ваших очах. **17.** Чи сьогодні не жнива пшениці? Покличу Господа, і дасть грім і дощ, і пізнаєте, і побачите, що велика ваша злоба, яку ви вчинили перед Господом, попросивши собі царя. **18.** І прикликав Самуїл Господа, і Господь дав громи і дощ в тому дні. І весь нарід дуже злякався Господа і Самуїла. **19.** І весь нарід сказав до Самуїла: Помолися за твоїх рабів до твого Господа Бога, і не помremo, бо ми додали до всіх наших гріхів злобу, попросивши собі царя. **20.** І сказав Самуїл до народу: Не бійтеся. Ви вчинили всю цю злобу, тільки не відхиліться з позаду Господа, і послужіть Господеві усім вашим серцем, **21.** і не переступіть в слід за тими, що є нічим, які не вчинять нічого, і які не спасають, бо є нічим. **22.** Бо Господь не покине свій нарід через своє велике ім'я, бо з милосердя Господь взяв собі вас за нарід. **23.** І я зовсім не згрішу перед Господом, щоб перестати молитися за вас, і послужу Господеві, і покажу вам добру і правильну дорогу, **24.** тільки бійтеся Господа і служіть йому в правді і цілим

вашим серцем, бо знаєте, які величі вчинив він з вами, **25.** і якщо вчините зло, і ви і ваш цар згините.

Глава 13

1. І Саул вибирає собі три тисячі мужів з ізраїльських мужів, **2.** і були з Саулом дві тисячі в Махемасі і в горі Ветилі, тисяча була з Йонатаном в Гавеї Веніямина, і інших з народу післав кожного до свого помешкання. **3.** І Йонатан побив Насіва чужинця, що в горі, і чують чужинці. І Саул трубить в трубу на всю землю, кажучи: Зневажили раби. **4.** І увесь Ізраїль почув тих, що казали: Побив Саул Насіва чужинця, і Ізраїль (був) погорджений чужинцями. І закричав нарід в слід за Саулом в Галгалах. **5.** І чужинці збираються на війну проти Ізраїля, і приходять проти Ізраїля тридцять тисяч колісниць і шість тисяч коней і численний нарід наче пісок при морі. І йдуть і отаборюються в Махемасі напроти Ветона на півдні. **6.** І побачив ізраїльський чоловік, що йому тісно, щоб йому не піти, і сховався нарід в печерах і в ровах і в скелях і в ярах і в ямах. **7.** І ті, що перейшли, перейшли Йордан до землі Гада і Галаада. І Саул ще був в Галгалах, і увесь нарід жахнувся в слід за ним. **8.** І минуло сім днів свідчення, так як сказав Самуїл, і Самуїл не прийшов до Галгали, і його нарід розсипався від нього. **9.** І сказав Саул: Приведіть, щоб я зробив цілопалення і мирне. І принесли цілопалення. **10.** І сталося, як закінчив приносити цілопалення, і приходить Самуїл. І Саул вийшов йому на зустріч, щоб поблагословити його. **11.** І сказав Самуїл: Що ти зробив? І сказав Саул: Бо я побачив, як розсіюється нарід від мене, і ти не приходив, так як ти заповів, в свідченні днів, і чужинці зібралися до Махемаса, **12.** і я сказав: Тепер чужинці прийдуть до мене до Галгали і я не умолив Господнього лиця. І я пересилував себе і приніс цілопалення. **13.** І сказав Самуїл до Саула: Безглуздо вчинив ти, бо ти не зберіг мою заповідь, яку заповів тобі Господь. То тепер Господь закріпив би твоє царство над Ізраїлем на віки. **14.** І тепер твоє царство не стоятиме, і Господь пошукає собі чоловіка за своїм серцем, і Господь заповість йому бути володарем над своїм народом, бо ти не зберіг те, що тобі заповів Господь. **15.** І встав Самуїл і відійшов з Галгал своєю дорогою. І останок народу пішов за Саулом на зустріч за військовим народом. Як вони ішли з Галгал до Гаваа Веніямина і Саул почислив нарід, що з ним знайшовся, яких шістьсот мужів. **16.** І Саул і його син Йонатан і нарід, що знайшовся з ними, сіли в Гаваа Веніямина і заплакали, і чужинці отаборилися в Махемасі. **17.** І вийшли три часті чужинців, нищачи поля, одна часть стежила дорогу Гофера на землю Согала, **18.** і друга часть стежила дорогу Веторона, і одна часть стежить дорогу Гаваа, що звертає до Гаї Савіна. **19.** І робітника в залізі не знаходилося в усій ізраїльській землі, бо чужинці сказали: Щоб євреї не зробили меч і спис. **20.** І ходив увесь Ізраїль до землі чужинців кувати кожний свою косу і своє знаряддя і кожний свою сокиру і свій серп. **21.** І жнива були готові до збору, а знаряддя було три сиклі за плуг, і ціна сокири і серпа була та сама. **22.** І сталося, що в днях війни в Махемасі не

знайшлося меч і списа в руці всього народу, що з Саулом і з Йонатаном, і знайшлися в Саула і його сина Йонатана. **23.** І вийшли (деякі) з часті чужинців, що за Махемасом.

Глава 14

1. І настає день і сказав Йонатан син Саула слугі, що носить його зброю: Ходи і перейдемо до Мессави чужинців, що на тому боці, і не сповістив своєму батькові. **2.** І Саул сидів під гранатовим деревом на вершку гори, що в Магдоні, і були з ним яких шістьсот мужів. **3.** І Ахія, син Ахітова брата Йохавида, сина Фінееса, сина Ілі божого священика в Силомі, що носить ефуд. І нарід не знав, що Йонатан пішов. **4.** І посеред переходу, де Йонатан старався перейти до табору чужинців, і (де) виступ скелі звідси, і виступ скелі звідти, ім'я одного Вазес і ім'я другого Сенна. **5.** Одна дорога з півночі, що йде до Махмаса, і друга дорога з півдня, що йде до Гаваа. **6.** І сказав Йонатан до слуги, що носив його зброю: Ходи перейдемо до Мессави цих необрізаних. Чи може Господь що вчинить нам, бо Господеві не є важко спасати численними чи не багатьма. **7.** І сказав йому той, що ніс його зброю: Чини все, до чого твоє серце схилилося. Ось я з тобою, як твоє серце моє серце. **8.** І сказав Йонатан: Ось ми переходимо до мужів і надійдемо на них, **9.** якщо так скажуть до нас: Почекайте там аж доки сповістимо вам, і станемо у себе і не підемо проти них. **10.** І якщо до нас так скажуть: Ходіть до нас, і підемо, бо Господь передав їх в наші руки. Це нам знак. **11.** І ввійшли оба до Мессава чужинців, і кажуть чужинці: Ось євреї виходять з своїх ровів, куди сховалися туди. **12.** І відповіли мужі Мессава до Йонатана і до того, хто носить його зброю, і кажуть: Прийдіть до нас, і покажемо вам діло. І сказав Йонатан до того, хто носить його зброю: Ходи за мною, бо Господь передав їх до рук Ізраїля. **13.** І пішов Йонатан на своїх руках і на своїх ногах, і той, що носить його зброю з ним. І поглянули на лице Йонатана, і він побив їх, і той, що носить його зброю, бив за ним. **14.** І була перша січ, якою Йонатан і той, що носить його зброю, побив яких двадцять мужів стрілами і процами і каміннями долини. **15.** І був жах в таборі і в полі, і весь нарід, що в Мессаваті і вояки жажнулися, і вони не бажали діяти, і земля була перелякана, і був жах від Господа. **16.** І сторож Саула в Гаваа Веніямина глянула, і ось табір в замішанні звідси і звідти. **17.** І сказав Саул народові, що з ним: Провірте ж і погляньте хто пішов від нас. І перевірили, і ось не знаходили Йонатана і того, що носить його зброю. **18.** І сказав Саул до Ахії: Принесіть ефуд, бо він в тому дні носив ефуд пред Ізраїлем. **19.** І сталося, як говорив Саул до священика, і йдучи йшов шум в таборі чужинців, і множився. І сказав Саул до священика: Зведи твої руки. **20.** І закричав Саул і весь нарід, що з ним, і приходять до бою, і ось був меч чоловіка проти свого ближнього, дуже велике замішання. **21.** І раби, що були з чужинцями вчора і третього дня, ті, що йшли до табору, повернулися і вони, щоб бути з Ізраїлем з тими, що з Саулом і Йонатаном. **22.** І весь Ізраїль, що сховалися в горі Ефраїма і почули, що втекли чужинці, і збираються і вони за ними в бій. **23.** І в тому дні Господь спас Ізраїля. І бій перейшов Ветон, і весь нарід був з Саулом,

яких десять тисяч мужів. І рознеслася війна до всякого міста, що в горі Ефраїма. **24.** І з незнання Саул вчинив великий переступ незнання в тому дні і заляв нарід, кажучи: Проклятий чоловік який їсть хліб аж до вечора, і пімщуся на мому ворогові. І ввесь нарід не їв хліба. **25.** І вся земля обідала. І хащі Яар були багаті на мед на лиці поля, **26.** і ввійшов нарід до (місця) багатого на мед і ось ішов говорячи, і ось не було того, що повертав свою руку до своїх уст, бо нарід злякався господньої клятви. **27.** І Йонатан не почув коли його батько закликав нарід, і простягнув кінець своєї палиці, що в його руці і замочив її до вулика з медом і повернув свою руку до своїх уст і його очі просвітилися. **28.** І відповів один з народу і сказав: Твій батько, закликаючи, заляв нарід, кажучи: Проклятий чоловік, який сьогодні їсть хліб, і нарід підупав. **29.** І пізнав Йонатан і сказав: Мій батько знищив землю. Знай же, що мої очі побачили, бо я покуштував трохи цього меду, **30.** але коли б нарід, їдаючи, їв сьогодні з здобичі їхніх ворогів, яку знайшли, то більшою б тепер була січ в чужинцях. **31.** І в тому дні він побив чужинців в Махемасі, і нарід дуже знемігся. **32.** І нарід повернувся до здобичі, і нарід взяв отари і стада і телят і зарізав на землі, і нарід їв з кровю. **33.** І сповістили Саулові, кажучи: Нарід згрішив проти Господа, бо їв з кровю. І сказав Саул в Геттемі: Приваліть мені сюди великий камінь. **34.** І сказав Саул: Розійдіться в народі і скажіть їм, щоб кожний приводив сюди своє теля і кожний свою вівцю, і хай на ньому заколе, і не грішіть проти Господа, щоб їсти з кровю. І ввесь нарід привів кожний те, що в його руці і там зарізали. **35.** І Саул збудував там жертівник Господеві. З цього зачав Саул будувати жертівник Господеві. **36.** І сказав Саул: Підім за чужинцями в ночі і грабуймо в них, аж доки не проясниться день, і не оставмо в них чоловіка. І сказали: Все, що добре перед тобою, чини. І сказав священик: Прийдім звідси до Бога, **37.** і запитав Саул Бога: Чи піду за чужинцями? Чи видаси їх до рук Ізраїля? І не відповів йому в тому дні. **38.** І сказав Саул: Приведіть сюди всі коліна Ізраїля і пізнайте і довідайтеся через кого сьогодні стався цей гріх. **39.** Бо живе Господь, що спасає Ізраїля, бо якщо відповідь проти мого сина Йонатана, смертю помре. І не було того, що відповідає, в усьому народі. **40.** І сказав всьому Ізраїлеві: Ви станете рабами, і я і мій син Йонатан станемо рабами. І сказав нарід до Саула: Чини те, що добре перед тобою. **41.** І сказав Саул: Господи Боже Ізраїля, чому не відповів ти сьогодні твому рабові? Чи несправедливість в мені, чи моєму сині в Йонатані? Господи Боже Ізраїля, дай обяву. І якщо скажеш це: В народі твому Ізраїлі, дай же праведність. І жереб випав на Йонатана і Саула, і нарід відійшов. **42.** І сказав Саул: Вкиньте між мною і між моїм сином Йонатаном. Кого лиш Господь жеребом вибере, хай помре. І нарід сказав до Саула: Хай не станеться це слово. І Саул переміг нарід, і кидають між ним і між його сином Йонатаном, і паде жереб на Йонатана. **43.** І сказав Саул до Йонатана: Звісти мені, що ти вчинив. І звістив йому Йонатан і сказав: Куштуючи, покушав я трохи меду, на кінчику палиці, що в моїй руці; ось я вмираю. **44.** І сказав йому Саул: Це хай вчинить мені Бог і хай це додасть, бо сьогодні він смертю помре. **45.** І сказав нарід до Саула: Чи сьогодні помре той, хто вчинив це велике спасіння в Ізраїлі?

Хай живе Господь, якщо на землю впаде волос з його голови, бо божий нарід зробив цей день. І нарід помолився за Йонатана в тому дні, і він не помер. **46.** І пішов Саул за чужинцями, і чужинці пішли до свого місця. **47.** І Саул унаслідуює діло над Ізраїлем. І він воював довкруги з усіма його ворогами, проти Моава і проти синів Аммона і проти синів Едома і до Ветеора і до царя Сува і до чужинців куди лиш повертався, спасався. **48.** І поступив мужньо і побив Амалика і визволив Ізраїля з руки тих, що топтали його. **49.** І сини Саула були: Йонатан і Ессій і Мелхіса, й імена його двох дочок: ім'я первородної Меров, і ім'я другої Мелхол. **50.** Й ім'я його жінки Ахіноом, дочка Ахімааса. І ім'я полководця: Авеннир, син Нира, син родича Саула. **51.** І Кіс батько Саула і Нир батько Авенира, син Яміна, сина Авіїла. **52.** І була сильна війна проти чужинців всі дні Саула, і Саул побачивши всякого сильного мужа і всякого мужа сина сили зібрав їх до себе.

Глава 15

1. І сказав Самуїл до Саула: Післав мене Господь помазати тебе на царя над Ізраїлем. І тепер слухай господний голос. **2.** Так сказав Господь Саваот: Тепер пімщу те, що вчинив Амалик Ізраїлеві, як зустрів його в дорозі, коли він ішов з Єгипту. **3.** І тепер іди і побеш Амалика і Єрім і все, що його, і не оставиш з нього (нічого) і вигубиш його і прокленеш його і все, що його, і не збережеш з нього і вигубиш від чоловіка і до жінки і від дитини аж до немовлята і від телята аж до вівці і від верблюда аж до осла. **4.** І скликав Саул нарід і почислив їх в Галгалах, чотириста тисяч війська і тридцять тисяч війська Юди. **5.** І пішов Саул аж до міст Амалика і зробив засідку при потоці. **6.** І сказав Саул до Кінея: Піди і відступи з посеред Амаликитів, щоб я не причислив тебе до нього, і ти вчинив милосердя з ізраїльськими синами, коли вони приходили з Єгипта. І усунувся Кіней з посеред Амалика. **7.** І Саул побив Амалика від Евілата аж до Сура з перед лиця Єгипта. **8.** І живим взяв Агага царя Амалика і весь нарід Єріма забив лезом меча. **9.** І оставив Саул і весь нарід Агага живим і добірне отар і стад і їжі і виноградників і всього добра і не хотів їх знищити. І всяку невартісну і недобірну річ знищили. **10.** І було господнє слово до Самуїла, кажучи: **11.** Я розкався, що зробив царем Саула, бо він відвернувся від Мене і не зберіг моїх слів. І засмутився Самуїл і кричав до Господа цілу ніч. **12.** І вранці встав Самуїл і пішов на зустріч Ізраїлю. І сповіщено Самуїлові, кажучи: Саул приходить до Кармила і підняв собі руку і повернув колісницю. І прийшов до Саула до Галгали, і ось він приносив Господеві цілопалення, найкраще з здобичі, яку приніс від Амалика. **13.** І прийшов Самуїл до Саула, і сказав йому Саул: Благословенний ти Господеві, я виконав все, що Господь сказав. **14.** І сказав Самуїл: І що це за голос цієї отари в моїх ухах і голос волів, які я чую. **15.** І сказав Саул: Я це привів від Амалика, те, що оставив нарід, найсильніше з отари і волів, щоб принести в жертву твому Господеві Богові, і решту я вигубив. **16.** І сказав Самуїл до Саула: Остав і сповіщу тобі, що Господь сказав до мене вночі. І сказав йому: Говори. **17.** І сказав Самуїл до Саула: Чи не є ти перед ним малий, володар

скиптру племені Ізраїля, і Господь помазав тебе на царя над Ізраїлем. **18.** І Господь післав тебе в дорогу і сказав тобі: Піди і вигуби тих, що грішать проти Мене, Амалика, і воюватимеш з ними, аж доки не викінчиш їх. **19.** І чому ти не послухався господнього голосу, але кинувся захопити здобич і вчинив погане перед Господом? **20.** І сказав Саул до Самуїла: Томущо я послухався голосу народу, і я пішов по дорозі, якою мене післав Господь, і я привів Агага царя Амалика і я вигубив Амалика. **21.** І нарід взяв здобич отари і стада, найкраще з вигубленого, щоб принести в жертву перед нашим Господом Богом в Галгалах. **22.** І сказав Самуїл: Чи так Господеві милі цілопалення і жертви, як слухатися голосу Господа. Ось краще від жертви слухатися, і послух понад жир баранів. **23.** Бо гріхом є чаклунство, ідолиносять біль і тягар. Томущо ти погордив Господним словом, і тобою погордить Господь, щоб ти не був царем над Ізраїлем. **24.** І сказав Саул до Самуїла: Я згрішив бо переступив господнє слово і твоє слово, бо я злякався народу і послухався їхнього голосу. **25.** І тепер забори ж мій гріх і повернися зі мною, і поклонюся твому Господеві Богові. **26.** І сказав Самуїл до Саула: Не повернися з тобою, бо ти погордив Господним словом, і тобою погордить Господь, щоб ти не був царем над Ізраїлем. **27.** І Самуїл відвернув своє лице, щоб відійти. І Саул схопив рубець його подвійної одежі і роздер її. **28.** І сказав до нього Самуїл: Сьогодні Господь вирвав царство Ізраїля з твоєї руки і дасть його твому ближньому, кращому від тебе, **29.** й Ізраїль буде розірваним на два, і (Господь) не повернеться, ані не передумає, бо Він не є як людина, щоб передумати. **30.** І сказав Саул: Я згрішив, але прослав мене перед старшинами Ізраїля і перед моїм народом і повернися зі мною, і поклонюся твому Господеві Богові. **31.** І повернувся Самуїл за Саулом, і поклонився Господеві. **32.** І сказав Самуїл: Приведіть мені Агага царя Амалика. І прийшов до нього Агаг тремтячи, і сказав Агаг: Чи так гірка смерть. **33.** І сказав Самуїл до Агага: Так як бездітними жінок вчинив твій меч, так бездітною буде між жінками твоя матір. І зарізав Самуїл Агага перед Господом в Галгалі. **34.** І пішов Самуїл до Арматема, і Саул пішов до свого дому до Гаваа. **35.** І не додав Самуїл більше бачити Саула аж до дня своєї смерті, бо Самуїл оплакував Саула. І розкався Господь, що поставив Саула царем над Ізраїлем.

Глава 16

1. І сказав Господь до Самуїла: Аж доки ти плачеш над Саулом, і Я погордив ним, щоб він не царював над Ізраїлем. Наповни твій ріг олією, і ходи, пошлю тебе до Єссея аж до Вифлеєму, бо Я побачив між його синами Собі (одного), щоб царював. **2.** І сказав Самуїл: Як піду і почує Саул і убіє мене. І сказав Господь: Візьми ялівку з волів в твою руку і скажеш: Іду принести жертву Господеві. **3.** І покличеш на жертву Єссея, і обявлю тобі, що вчиниш, і помажеш того, якого тобі скажу. **4.** І вчинив Самуїл все, що йому сказав Господь, і прийшов до Вифлеєму. І жахнулися старшини міста зустрічю з ним і сказали: Мир входу твому, видючий? **5.** І сказав: Мир, приходжу

принести жертву Господеві, освятіться і розвеселіться сьогодні зі мною. І він освятив Єссея і його синів і покликав їх на жертву. **6.** І сталося, коли входили вони, і він побачив Еліява і сказав: Аджеж перед Господом його помазаник. **7.** І сказав Господь до Самуїла: Не гляди на його вигляд, ані на його величну поставу, бо Я ним погордив, бо Бог не дивиться, так як дивиться чоловік. Бо чоловік дивиться на обличчя, а Бог дивиться на серце. **8.** І покликав Єссея Амінадава, і прийшов перед лице Самуїла. І сказав: Ані цього Господь не вибрав. **9.** І привів Єссея Саму, і сказав: І цього Господь не вибрав. **10.** І Єссея привів своїх сімох синів перед Самуїла. І сказав Самуїл: З цих Господь не вибрав. **11.** І сказав Самуїл до Єссея: Чи немає (більше) дітей? І сказав: Ось ще найменший пасе стадо. І сказав Самуїл до Єссея: Пішли і візьми його, бо не спочинемо аж доки він не прийде. **12.** І післав і ввів його. І цей рижий з гарними очима і гарний на вид Господеві. І сказав Господь до Самуїла: Встань і помаж Давида, бо цей є добрий. **13.** І взяв Самуїл ріг олії і помазав його посеред його братів, і Господній дух носився над Давидом від того дня і далі. І встав Самуїл і пішов до Арматема. **14.** І господній дух відійшов від Саула, і його давив поганий дух від Господа. **15.** І сказали слуги Саула до нього: Ось поганий дух від Господа тебе давить. **16.** Хай же заговорять твої раби перед тобою і хай пошукають нашому панові мужа, що обізнаний з гусями, і буде грати, і гратиме на своїх гусях коли на тобі буде поганий дух, і тобі буде добре, і тебе заспокоїть. **17.** І сказав Саул до своїх слуг: Пошукайте ж мені мужа, що правильно грає, і введете його до мене. **18.** І відповів один з його слуг і сказав: Ось я побачив сина Єссея Вифлеєміта і він знає гуслі, і розумний муж, і військовий муж і мудрий словом і муж добрий на вигляд, і Господь з ним. **19.** І післав Саул послів до Єссея, кажучи: Пішли до мене твого сина Давида, що при твоєму стаді. **20.** І взяв Єссея гомор хлібів і міх вина і одного козла з кіз і післав до Саула рукою свого сина Давида. **21.** І ввійшов Давид до Саула і стояв перед ним. І він його дуже полюбив, і став йому носієм його зброї. **22.** І післав Саул до Єссея, кажучи: Хай стане ж Давид переді мною, бо знайшов ласку в моїх очах. **23.** І сталося, коли був поганий дух на Саулі і Давид брав гуслі і грав своєю рукою, і легше ставало Саулові, і добре йому (було), і поганий дух відступав від нього.

Глава 17

1. І чужинці збираються до своїх таборів на війну і збираються до Сокхота Юдейського і отаборюються між Сокхотом і між Азикою в Ефермеї. **2.** І Саул і мужі Ізраїля збираються і отаборюються в долині. Вони стають до бою напроти чужинців. **3.** І чужинці стоять на горі звідси, і Ізраїль стоїть на горі звідти, і між ними долина. **4.** І з табору чужинців вийшов сильний чоловік, ім'я йому Голіят з Гета, його висота чотири лікті і долоня. **5.** І шолом на його голові, і він зодягнений в лускову броню, і тягар його броні п'ять тисяч сиклів міді і заліза. **6.** І мідяні наколінки на його ногах, і мідяний щит поміж його плечима. **7.** І держак його списа наче ткацький вал, і його спис шістдесят сиклів заліза. І той, що носив його зброю, ішов перед ним. **8.** І став і

закричав до ізраїльського табору і сказав їм: Навіщо вийдете, щоб стати до бою напроти нас? Чи я не є чужинцем і ви євреї Саула. Виберіть собі мужа і хай зійде до мене, **9.** і якщо здолає зі мною воювати, і якщо побє мене, і ми будемо вам рабами, якщо ж я подолаю і побю його, ви будете нам рабами і служитимете нам. **10.** І сказав чужинець: Ось я сьогодні, в цьому дні, зневажив ізраїльський табір, дайте мені мужа, і боротимемось оба. **11.** І почув Саул і увесь Ізраїль ці слова чужинця, і жахнулися і дуже перелякалися. **12.** І сказав Давид до Саула: Хай не впаде серце мого пана в нього. Твій слуга піде і воюватиме з цим чужинцем. **13.** І сказав Саул до Давида: Не зможеш піти проти чужинця, щоб з ним воювати, бо ти є хлопчина і він військовий муж від своєї молодості. **14.** І сказав Давид до Саула: Твій раб пас стадо своєму батькові, і коли прийшов лев і медведиця і брала з отари овець **15.** і за ним ішов я і побив я його і я вирвав з його уст, і якщо нападав на мене, і я схопив його за горло і побив і я його забив. **16.** І твій раб побив медведицю і льва, і необрізаний чужинець буде як один з цих. Чи не піду і не побю його і зніму сьогодні ганьбу з Ізраїля? Бо хто цей необрізаний, що ганьбить табір живого Бога. **17.** Господь, що вирвав мене з руки лева і з руки ведмедиці, Він мене вирве з руки цього необрізаного чужинця. І сказав Саул до Давида: Іди, і хай з тобою буде Господь. **18.** І зодягнув Саул Давида в одєжу і мідяний шоломом довкруги його голови **19.** і підперезав Давида своїм мечем по своїй одєжі. І мучився коли ходив раз і два. І сказав Давид до Саула: Не можу в цьому ходити, бо я не звик. І забирають це з нього. **20.** І взяв свою палицю в свою руку і вибрав собі пять гладких камінців з потічка і поклав їх в пастушу торбу, що була в нього на складання, і свою пращу (взяв) в свою руку і прийшов до чоловіка чужинця. **21.** **22.** І побачив Голіад Давида і зневажив його, бо він був хлопчина і він (був) рижий з гарними очима. **23.** І сказав чужинець до Давида: Чи я є наче пес, що ти ідеш проти мене з палицею і камінням і сказав Давид: Ні, але гірше пса. І чужинець прокляв Давида своїми богами. **24.** І сказав чужинець до Давида: Ходи до мене, і дам твоє мясо небесним птахам і звірам землі. **25.** І сказав Давид до чужинця: Ти ходи до мене з мечем і з списом і з щитом, і я піду до тебе в імені Господа Саваота Бога наставника Ізраїля, якого ти сьогодні зганьбив. **26.** І Господь сьогодні замкне тебе в моїй руці, і забю тебе і зніму твою голову з тебе і дам твої члени і члени табору чужинців в цьому дні небесним птахам і звірам землі, і вся земля пізнає, що є Бог в Ізраїлі. **27.** І пізнає увесь збір цей що не в мечі і списі спасає Господь, бо Господа війна, і видасть вас Господь в руки наші. **28.** І встав чужинець і пішов на зустріч Давидові. **29.** І Давид простягнув свою руку до торби і взяв звідти один камінь і розмахав процу і вдарив чужинця в його чоло і пройшов камінь через шолом в його чоло, і він впав на землю на своє лице. **30.** І побіг Давид і став над ним і взяв його меч і забив його і зняв його голову. І чужинці побачили, що їхний силач помер, і втекли. **31.** І встають мужі Ізраїля і Юди і кричали і пігналися за ними аж до входу до Гета і аж до брами Аскалона, і ранені чужинці впали в дорозі до брам і до Гета і до Аккарона. **32.** І повернулися

ізраїльські мужі, що звернули за чужинцями, і потоптали їхні табори. **33.** І взяв Давид голову чужинця і приніс її до Єрусалиму і його зброю поклав в своїм мешканні.

Глава 18

1. І танцюристкі вийшли на зустріч Давидові з усіх міст Ізраїля з тимпанами і з радістю і з гусями, **2.** і жінки почали, і говорили: Саул побив свої тисячі і Давид свої десятки тисяч. **3.** І поганим видалося слово в очах Саула через це слово, і сказав: Давидові дали десятки тисяч і мені дали тисячі. **4.** І від того дня і далі Саул підозрівав Давида. **5.** І злякався Саул лиця Давида **6.** і відставив його від себе і поставив його собі тисяцьким, і він виходив і входив перед народом. **7.** І Давид був розумним в усіх своїх дорогах, і Господь (був) з ним. **8.** І побачив Саул, що він дуже розумний, і стерігся його лиця. **9.** І весь Ізраїль і Юда полюбив Давида, бо він виходив і входив перед лицем народу. **10.** І Мелхол, дочка Саула, полюбила Давида, і сповіщено Саулові, і угодним було в його очах. **11.** І сказав Саул: Дам її йому, і буде йому на згіршення. І на Саулі була рука чужинців, **12.** і Саул заповів всім своїм, кажучи: Заговоріть ви потайки до Давида, кажучи: Ось цар тебе бажає, і всі його слуги тебе люблять, і ти стань зятем царя. **13.** І слуги Саула сказали ці слова в уха Давидові, і сказав Давид: Чи в ваших очах (це) легка річ стати зятем царя? І я чоловік нешляхотного роду і не славний. **14.** І сповістили слуги Саула йому за цими словами, які сказав Давид. **15.** І сказав Саул: Так скажете Давидові: Цар не бажає дару, але хіба сто передних скірок чужинців, щоб відомститися на ворогах царя. І Саул думав його віддати в руки чужинців. **16.** І слуги Саула сповіщають ці слова Давидові, і слово було угодним в очах Давида, щоб стати зятем царя. **17.** І встав Давид і пішов він і його мужі і побив сто мужів з чужинців і приніс їхні передні скірки цареві і стає зятем царя, і йому дають його дочку Мелхол йому за жінку. **18.** І побачив Саул, що Господь з Давидом, і весь Ізраїль полюбив його, **19.** і додав ще підозрівати Давида.

Глава 19

1. І сказав Саул до свого сина Йонатана і до всіх своїх слуг, щоб забили Давида. І Йонатан, син Саула, дуже любив Давида, **2.** і сповістив Йонатан Давидові, кажучи: Саул шукає тебе забити. Отже стережися завтра вранці і сховайся і сиди схованим, **3.** і я вийду і стану як мій батько буде в полі, де там будеш, і я заговорю до мого батька про тебе і побачу, що буде, і тобі сповіщу. **4.** І заговорив Йонатан про Давида по доброму до свого батька Саула і сказав до нього: Хай цар не згіршить проти твого раба Давида, бо він не згіршив проти тебе, і його діла дуже добрі, **5.** і поклав свою душу в свою руку і побив чужинця, і Господь зробив велике спасіння, і весь Ізраїль побачив і зрадів. І навіщо грішиш проти невинної крові, щоб забити Давида даром. **6.** І послухався Саул голосу Йонатана, і поклявся Саул, кажучи: Хай живе Господь, якщо помре. **7.** І покликав Йонатан Давида і сповістив йому всі ці слова, і ввів Йонатан Давида до Саула, і був перед ним, так як учора і третього дня. **8.** І настала війна проти Саула, і Давид скріпився і воював проти чужинців і побив в

них дуже великою карою, і втекли з перед його лиця. **9.** І на Саулі був поганий божий дух, і він сидів в домі, і спис (був) в його руці, і Давид грав руками своїми. **10.** І шукав Саул списа, щоб побити Давида, і Давид відступився з перед лиця Саула, і він вдарив списом в стіну, і Давид відійшов і спасся. **11.** І сталося тієї ночі і післав Саул послів до дому Давида, щоб стерегти його, щоб убити його вранці. І Давидові сповістила Мелхол його жінка, кажучи: Якщо ти в цій ночі не спасеш своєї душі, завтра будеш вбитий. **12.** І Мелхол звіщує Давида через вікно, і він пішов і втік і спасається. **13.** І Мелхол взяла погребне і поклала на ліжку і козячу печінку поклала йому в голови і покрила їх одежею. **14.** І Саул післав послів взяти Давида, і кажуть: Хворий. **15.** І посилає до Давида, кажучи: Приведіть його до мене на ліжку, щоб його вбити. **16.** І приходять послі, і ось погребальне на ліжку, і козяча печінка у його головах. **17.** І сказав Саул Мелхолі: Навіщо ти так мене обманула і відіслала мого ворога і він спасся? І сказала Мелхол Саулові: Він сказав: Відішли мене, якщо ж ні, тебе убу. **18.** І Давид втік і спасся і приходить до Самуїла до Арматема і сповіщає йому все, що йому вчинив Саул, і пішов Давид і Самуїл і сіли в Наваті в Рамі. **19.** І сповіщено Саулові, кажучи: Ось Давид в Наваті в Рамі. **20.** І післав Саул послів, щоб взяти Давида, і побачили збір пророків, і над ними, стоячи, стояв Самуїл, і божий дух був на послах Саула і пророкують. **21.** І сповіщено Саулові, і він післав інших послів і пророкували і ці. І додав Саул післати третих послів, і пророкували і ці. **22.** І розлютився гнівом Саул і пішов і сам до Арматема і приходить аж до джерела току, що в Сефі, і запитав, і сказав: Де Самуїл і Давид і сказали: Ось в Наваті в Рамі. **23.** І пішов туди до Навата в Рамі, і був і на ньому божий дух, і ішов пророкуючи аж до свого приходу до Навата в Рамі. **24.** І роздягнувся з своєї одежі і пророкував перед ними і лежав нагим цілий той день і цілу ніч. Через це говорили: Чи і Саул між пророками?

Глава 20

1. І втік Давид з Навата в Рамі і приходить до Йонатана і сказав: Що я зробив, і яка моя неправда, і що я згрішив перед твоїм батьком, що шукає мою душу. **2.** І сказав йому Йонатан: Зовсім не так з тобою, не помреш. Ось мій батько не вчинить велике чи мале слово і не відкриє мого уха (мені). І чому має скрити мій батько це слово? Це не так. **3.** І відповів Давид Йонатанові і сказав: Знаючи, взнав твій батько, що я знайшов ласку в твоїх очах, і сказав: Хай цього не знає Йонатан, щоб часом не відмовився. Але хай живе Господь і хай живе твоя душа, бо так як сказав я, наповнилась (відстань) між мною і смертю. **4.** І сказав Йонатан до Давида: Що бажає твоя душа, і що тобі вчиню, **5.** і сказав Давид до Йонатана: Ось завтра новий місяць, і я сяду де маю сісти їсти з царем, і пішлеш мене, і сховаюся на рівнині аж до вечора. **6.** Якщо твій батько, завважуючи, завважить мене, і скажеш: Давид, просячи, попросив в мене побігти аж до його міста Вифлеєму, бо там жертва днів цілого племені. **7.** Якщо так скаже: Добре, мир твому рабові, і якщо тобі жорстко відповість, знай, що він сповнить зло. **8.** І зробиш мир з твоїм рабом, бо до господнього завіту

привів ти твого раба з собою. І якщо є неправда в твоєму рабові, забий мене ти, і навіщо так мене вводиш до твого батька? **9.** І сказав Йонатан. Не буде тобі, бо якщо, пізнаючи, впізнаю, що у мого батька сповнилося зло, щоб іти проти тебе; і якщо ні, я тобі звіщу до твоїх міст. **10.** І сказав Давид до Йонатана: Хто сповістить мені, якщо твій батько жорстко відповість? **11.** І сказав Йонатан до Давида: Іди і остань в полі. І виходять оба до поля. **12.** І сказав Йонатан до Давида: Господь Бог Ізраїля знає, що досліджу батька мого аж до часу, тричі, і чи ось добро буде для Давида, і не посилаю до тебе у поле. **13.** Це хай вчинить Бог Йонатанові і це додасть, бо доведу до тебе про зло і відкрию твоє ухо і тебе відішлю, і підеш в мирі. І Господь буде з тобою, так як був з моїм батьком. **14.** І ще як житиму я і вчиниш зі мною мир, і якщо смертю помру, **15.** не забереш твого милосердя від мого дому на віки. І якщо коли Господь забере всіх ворогів Давида з лиця землі **16.** хай вивищеним буде ім'я Йонатана в домі Давида, і хай Господь вишукає ворогів Давида. **17.** І додав ще Йонатан клястися Давидові, бо полюбив душу того, хто його любив. **18.** І сказав Йонатан: Завтра новий місяць і згадають тебе, бо завважуть твоє крісло. **19.** І будеш три дні і розглянешся і прийдеш до твого місця, де сховаєшся в дні діла, і сядеш при тому ергаві. **20.** І я тричі вистрілю стріли посилаючи до аматтари (мети). **21.** І ось пішлю слугу, кажучи: Іди знайди мені стрілу. Якщо скажу слuzі, мовлячи: Тут стріла від тебе і тут її візьми, ходи, бо мир тобі і не має справи, хай живе Господь. **22.** Якщо ще скажу слuzі: Тут стріла від тебе і далі, іди, бо тебе відіслав Господь. **23.** І слово, яке я сказав і (яке сказав) ти, ось Господь свідок між мною і тобою на віки. **24.** І ховається Давид в полі, і настає (новий) місяць, і приходить цар до трапези їсти. **25.** І сів цар на своїм кріслі так як раз і раз, на престолі при стіні, і випередив Йонатана, і сів Авеннір з боку Саула, і місце Давида було порожнім. **26.** І Саул не сказав нічого в тому дні, бо сказав: Притрапилося бути не чистим, бо не очистився. **27.** І сталося на другий день місяця, другого дня, і місце Давида було порожнім, і сказав Саул до свого сина Йонатана: Що це, що не прийшов син Єссея і вчора і сьогодні до столу? **28.** І відповів Йонатан Саулові і сказав йому: Попросився у мене Давид піти до свого міста до Вифлеєму, **29.** і сказав: Відпусти ж мене, бо нам в місті жертва племені, і мої брати заповіли мені, і тепер коли я знайшов ласку в твоїх очах, відійду і побачу моїх братів. Задля цього він не прийшов до царського столу. **30.** І дуже розгнівався Саул люттю на Йонатана і сказав йому: Сине дочок втікачів, чи не знаю, що ти є спільником сина Єссея на твій сором і на сором нагоди твоєї матері? **31.** Бо всі дні, які син Єссея живе на землі, незакріпленим буде твоє царство. Отже, тепер, піславши, схопи молодця бо він син смерті. **32.** І відповів Йонатан Саулові: Навіщо вмирає, що він вчинив? **33.** І підняв Саул спис на Йонатана, щоб його убити. І Йонатан пізнав, що це зло дозріло у його батька, щоб убити Давида, **34.** і підскачів Йонатан в гніві злості від трапези і не їв хліба в другомі (дні) місяця, томущо розчулився за Давида, бо звершив на ньому (зло) його батько. **35.** І сталося вранці і вийшов Йонатан у поле, так як заповів на свідчення Давидові, і з ним малий слуга. **36.** І сказав слuzі: Біжи, знайди мені стріли, якими я

стріляю. І слуга побіг, і він вистілив стрілою і вистрілив за ним. **37.** І слуга пішов до місця стріли, де вистрілив Йонатан, і Йонатан закричав за слугою і сказав: Там стріла від тебе і далі. **38.** І закричав Йонатан за своїм слугою кажучи: Поспішись швидко і не стій. І зібрав слуга Йонатана стріли до свого пана. **39.** І слуга не взяв нічого, лише Йонатан і Давид взяли слово. **40.** І Йонатан дав свою зброю своєму слугі і сказав своєму слугі: Іди ввійди до міста. **41.** І як слуга ввійшов, і Давид встав з ерґава і впав на його лице і поклонився йому тричі, і кожний поцілував свого ближнього, і кожний заплакав над своїм ближнім аж до великого кінця (дуже довго). **42.** І сказав Йонатан Іди в мирі, і так як клялися ми оба в господнє ім'я, кажучи: Господь буде свідком між мною і тобою і між твоїм насінням і між моїм насінням на віки.

Глава 21

1. І встав Давид і пішов, і Йонатан ввійшов до міста. **2.** І приходить Давид до Номви до Авімелеха священика. І Авімелех здивувався приходом його і сказав йому: Що це, що ти сам і нікого (немає) з тобою? **3.** І сказав Давид священикові: Цар заповів мені сьогодні слово і сказав мені: Хай ніхто не знає справи задля якої я тебе посилаю і про яку я тобі заповів. І слугам заповів я (бути) на місці, що зветься Божа віра, Феллані Алемоні. **4.** І тепер якщо є у тебе під рукою п'ять хлібів, дай мені до рук, що знайдеш. **5.** І відповів священик Давидові і сказав: Немає звичайних хлібів у мене в руках, бо є лиш святі хліби, якщо слуги оберігалися від жінки то їстимуть. **6.** І відповів Давид священикові і сказав йому: Але ми оберігалися жінок вчора і третього дня; коли я виходив в дорогу всі слуги були чисті. І ця дорога нечиста, тому сьогодні овятиться через мою зброю. **7.** І дав йому священик Авімелех хліби предложення, бо не було там хліба, хіба що хліби лиця, принесені з перед Господнього лиця, щоб поставити теплий хліб, в день коли їх бере. **8.** І був там один зі слуг Саула в тому дні, що задержався перед Господом, і його ім'я Доек Сирієць, **9.** що пас ослів Саула. І сказав Давид до Авімелеха: Поглянь чи тут під твоїми руками є спис чи меч, бо свій меч і зброю я не взяв в моїй руці, бо нагальним було слово царя. **10.** І сказав священик: Ось меч Голіята чужинця, якого ти побив в долині Іла, і він завинений в одежі, хіба його собі візьмеш, візьми, бо немає тут іншого за винятком цього. І сказав Давид: Ось немає такого як він, дай мені його. **11.** І дав йому його. І встав Давид в тому дні і втік з перед лиця Саула. І пішов Давид до Анхуса царя Гета. **12.** І сказали слуги Анхуса до нього: Чи це не Давид цар землі, чи не йому вийшли ті, що танцювали, кажучи: Побив Саул свої тисячі і Давид свої десятки тисяч? **13.** І Давид поклав слова в своє серце і дуже перелякався лиця Анхей царя Гета. **14.** І перемінив перед ним своє лице і перетворився в тому дні і бив по брамах міста і вимахував своїми руками і падав при дверях міста, і його слина текла по його бороді. **15.** І сказав Анхей до своїх слуг: Ось бачите безумного чоловіка. Навіщо вводите його до мене? **16.** Чи в мене бракує дурних, що ви впровадили його до мене, щоб біснувався? Цей не ввійде до хати.

Глава 22

1. І Давид відійшов звідти і спасся і приходить до печері Одоллама. І чують його брати і дім його батька і приходять туди до нього. **2.** І збирається до нього кожний, що в скруті, і кожний, що в довгах, і кожний, що в душевних болях, і він був їхнім володарем. І було з ним яких чотириста мужів. **3.** І звідти Давид пішов до Массифи Моавської і сказав до Моавського царя: Хай будуть же мій батько і моя матір у тебе, аж доки не пізнаю, що вчинить мені Бог. **4.** І ублагав лице Моавського царя, і жили з ним всі дні, коли Давид був в обозі. **5.** І пророк Гад сказав до Давида: Не сиди в обозі, іди і прийдеш до землі Юди. І Давид пішов і прийшов і сів в місті Саріх. **6.** І почув Саул, що дався чути Давид і мужі, що з ним. І Саул сидів в горі околиці, що в Рамі, і спис в його руці, і всі його слуги довкруг нього. **7.** І сказав Саул до своїх слуг, що стояли перед ним, і мовив їм: Послухайте ж, сини Веніямина: Чи поправді всім вам син Єссея дасть поля і виноградники і поставить вас всіх сотниками і тисяцькими, **8.** бо ви всі змовляєтеся проти мене, і немає нікого, хто відкриває ухо моє про те, що мій син заповів завіт з сином Єссея, і немає того з вас, хто дбає за мене, і відкриває ухо моє, що мій син підняв мого раба проти мене як ворога до цього дня. **9.** І відповідає Доек Сирієць, що наставлений над ослами Саула, і сказав: Я побачив сина Єссея, що прийшов до Номви до Авімелеха сина священника Ахітова, **10.** і запитав про нього у Бога і дав йому поживу і дав йому меч Голіята чужинця. **11.** І цар післав покликати Авімелеха сина Ахітова і всіх синів його батька, священників, що в Номві, і всі приходять до царя. **12.** І сказав Саул: Послухай но, сине Ахітова. І сказав: Ось я, говори, пане. **13.** І сказав йому Саул: Навіщо змовився проти мене ти і син Єссея, що дав ти йому хліб і меч і питав за нього у Бога, щоб наставити його проти мене ворогом до цього дня? **14.** І він відповів цареві і сказав: І між усіма твоїми слугами хто такий вірний як Давид і зять царя і виконавець всякої твоєї заповіді і славний в твоєму домі? **15.** Чи сьогодні почав я питати за нього у Бога? Зовсім ні. Хай не видає цар оскарження проти свого раба і проти всього дому мого батька, бо твій раб в цьому усьому не знав слова малого чи великого. **16.** І сказав цар Саул: Смертю помреш, Авімелех, ти і весь дім твого батька. **17.** І сказав цар сторожам, що стоять перед ним: Приведіть і забийте господних священників, бо їхня рука з Давидом, і томущо знали, що він втікає, і не відкрили ухо моє. І слуги царя не забажали накласти своїх рук на господних священників. **18.** І сказав цар Доикові: Повернися ти і напади на священників. І повернувся Доик Сирієць і забив господних священників в дні тому, триста і п'ять мужів, всіх, що носять ефуд. **19.** І Номву, місто священників, побив лезом меча від чоловіка аж до жінки, від немовлята аж до того, що ссе і телята і осла і вівці. **20.** І спасається один син Авімелеха сина Ахітова, і його ім'я Авіятар, і він втік за Давидом. **21.** І сповістив Авіятар Давидові, що Саул забив всіх господних священників. **22.** І сказав Давид Авіятарові: Знав я в тому дні, що Доик Сирієць, сповіщаючи, сповістить Саулові. Я винний за душі дому твого батька. **23.** Сиди зі мною, не бійся, бо де лиш знайду місце для моєї душі, пошукаю і для твоєї душі, щоб тебе зберегти при мені.

Глава 23

1. І сповіщено Давидові, кажучи: Ось чужинці воюють проти Кеїли, і вони граблять (і) топчуть плоди. 2. І запитав Давид у Господа кажучи: Чи піти і побити цих чужинців? І Господь сказав: Іди і побеш цих чужинців і спасеш Кеїлу. 3. І сказали до нього мужі Давида: Ось ми тут в Юдеї боїмося, і як буде коли підемо до Кеїли? Чи вийдемо за здобиччю чужинців? 4. І додав Давид ще питати у Господа, і Господь йому відповів і сказав до нього: Встань і піди до Кеїли, бо Я передаю чужинців в твої руки. 5. І пішов Давид і мужі, що з ним, до Кеїли і воювали проти чужинців, і вони втекли з перед його лиця, і він забрав їхню скотину і побив їх великою карою, і Давид спас тих, що жили в Кеїлі. 6. І сталося коли втікав Авіатар син Авімелеха до Давида і він зійшов з Давидом до Кеїли, маючи ефуд в своїй руці. 7. І сповіщено Саулові, що Давид прийшов до Кеїли, і сказав Саул: Продав його Бог в мої руки, бо він замкнувся, ввійшовши до міста з брамами і засувами. 8. І Саул заповів всьому народові зійти на війну до Кеїли, оточити Давида і його мужів. 9. І Давид пізнав, що Саул не змовчав злом проти нього, і сказав Давид до Авіатара священика: Принеси господний ефуд. 10. І сказав Давид: Господи Боже ізраїля, слухаючи, почув твій раб, що Саул шукає прийти до Кеїли знищити місто через мене. 11. Чи (місто) буде замкненим (обложеним) і чи тепер зійде Саул, так як почув твій раб, Господи Боже Ізраїля, сповісти твому рабові. І сказав Господь: Замкненим (обложеним) буде. 12. 13. І встав Давид і мужі, що з ним, яких чотириста і вийшли з Кеїли і йшли куди пішли. І сповіщено Саулові, що Давид спасся з Кеїли, і він приготувався вийти. 14. І сів Давид в пустині в Масеремі в узьких і сів в пустині в горі Зіф в сухій землі і шукав його Саул всі дні, і не передав його Господь йому в руки. 15. І побачив Давид, що виходить Саул шукати Давида. І Давид в сухій горі в Новому Зіф. 16. І встав Йонатан син Саула і пішов до Давида до Нового і скріпив його руки в Господі. 17. І сказав до нього: Не бійся, бо тебе не знайде рука мого батька Савла, і ти будеш царювати над Ізраїлем, і я буду тобі за другого. І мій батько Саул це знає. 18. І оба поклали завіт перед Господом. І сидів Давид в Новому, і Йонатан пішов до свого дому. 19. І прийшли Зіфейці з сухого до Саула на вершок, кажучи: Чи ось Давид не заховався від нас в Мессарі в місцях в Новому на версі Ехели, що з правиці Єссемуна? 20. І тепер, все, що до душі царя, щоб зійти, хай зійде до нас; вони замкнули його в руки царя. 21. І сказав їм Саул: Благословенні ви Господеві, бо ви за мене сумували. 22. Ідіть же і ще підготуйте, і пізнайте його місце, де буде його нога, скоро, там де ви сказали, щоб часом не ухитрився. 23. І погляньте і пізнаєте і підемо з вами, і буде, якщо є на землі, і вишукаю його в усіх тисячах Юди. 24. І встали Зіфеї і пішли перед Саулом. І Давид і його мужі в пустині Маана на заході з правого боку Єссемуна. 25. І пішов Саул і його мужі шукати його. І сповістили Давидові, і він зійшов до скали, що в пустині Маани. І почув Саул і пігнався за Давидом до пустині Маан. 26. І йдуть Саул і його мужі в цій часті гори, і Давид і його мужі були в тій часті гори. І Давид ховався, щоб відійти з перед лиця Саула, і Саул і його мужі напали на Давида і його мужів, щоб схопити їх. 27. І

прийшов посол до Саула, кажучи: Поспішися й іди, бо чужинці прийшли на землю **28.** і повернувся Саул, від гонитви за Давидом і пішов на зустріч чужинцям. Задля цього названо те місце Камінь поділу.

Глава 24

1. І встав Давид звідти і сів в щілинах Енгадди. **2.** І сталося як повернувся Саул від чужинців, і сповістили йому, кажучи: що Давид в пустині Енгадді. **3.** І він взяв з собою три тисячі вибраних мужів з усього Ізраїля і пішов шукати Давида і його мужів перед лицем Садеїма. **4.** І прийшов до стад отар, що при дорозі, і там була печера, і Саул ввійшов полегшитися. І Давид і його мужі сиділи всередині печері. **5.** І мужі Давида сказали до нього: Ось це день, про який сказав до тебе Господь, що видасть твого ворога в твої руки і вчиниш йому як добре в твоїх очах. І встав Давид і потайки відрізав часть подвійного одягу Саула. **6.** І було після цього і побивав Давид своє серце, бо відрізав часть його подвійної одежі, **7.** і сказав Давид до своїх мужів: Не так мені у Господі, щоб я вчинив це слово моєму панові - помазанникові Господа, щоб підняти на нього мою руку, бо цей є Господним помазанником. **8.** І вгамував Давид своїх мужів словами, і не дав їм, вставши, убити Саула. І встав Саул і зійшов по дорозі. **9.** І встав Давид в слід за ним з печері, і закричав Давид в слід за Саулом, кажучи: Пане, царю: і поглянув Саул взад за собою, і схилився Давид до землі на своє лице і поклонився йому. **10.** І сказав Давид до Саула: Навіщо слухаєш слово народу, що говорить: Ось Давид шукає твою душу? **11.** Ось в цьому дні твої очі побачили, що Господь сьогодні видав тебе в мої руки в печері, і я не забажав тебе убити і я помилював тебе і сказав: Не піднесу моєї руки проти мого пана, бо цей є господним помазанником. **12.** І ось в моїй руці часть твоєї подвійної одежі. Я відрізав часть і тебе не убив. І знай і гляди сьогодні, що немає злоби в моїй руці, ані безчестя і бунту, і я не згрішив проти тебе. І ти вяжеш мою душу, щоб її взяти. **13.** Хай судить Господь між мною і тобою, і хай Господь розсудить між мною і тобою. І моя рука не буде на тобі, **14.** так як говорить стародавня притча: Від беззаконників вийде переступ. І моя рука не буде на тобі. **15.** І тепер царю Ізраїля за ким ти ходиш, за ким ти женешся? За здохлим псом і за одною блохою? **16.** Хай Господь буде суддею і розсудить між мною і між тобою. Хай бачить Господь і судить мій суд і відсудить мені з твоєї руки. **17.** І сталося як Давид, говорячи до Саула, закінчив ці слова, і сказав Саул: Чи це твій голос сину Давиде? І Саул підняв свій голос і заплакав. **18.** І сказав Саул до Давида: Ти справедливіший від мене, бо ти віддав мені добром, а я ж тобі віддав злом. **19.** І ти сповістив мені сьогодні те добро, що ти мені вчинив, як мене Господь замкнув сьогодні в твої руки і ти мене не забив. **20.** І коли б хто знайшов свого ворога в біді і відішле його доброю дорогою, і Господь віддасть йому добро, так як сьогодні ти вчинив. **21.** І тепер ось я знаю, що царювати царюватимеш і в твоїх руках буде царство Ізраїля. **22.** І тепер покленися мені Господом, що не вигубиш мого насіння по мені, і не вигубиш моє ім'я з дому мого

батька. **23.** І поклявся Давид Саулові. І Саул відійшов до свого місця, і Давид і його мужі пішли до тісноти Мессари.

Глава 25

1. І помер Самуїл, і весь Ізраїль збирається і оплакують його і ховають його в його домі в Арматемі. І встав Давид і прийшов до пустині Маана. **2.** І був чоловік в Маані і його стада в Кармилі. І чоловік (був) дуже великий, і в нього стада три тисячі (овець) і тисяча кіз, і сталося, що він стриг своє стадо в Кармилі. **3.** І ім'я чоловіка Навал й ім'я його жінки Авігея. І його жінка (була) добра умом і дуже гарна на вид, і чоловік (був) тяжкий і поганий в справах, і чоловік (був) собачий. **4.** І почув Давид в пустині, що Навал Кармеліт стриже своє стадо, **5.** і Давид післав десять слуг і сказав слугам: Підіть до Кармила і підіть до Наваля і запитайте його в моє ім'я про мир, **6.** і скажете так: І ти будь здоровим в порах і твій дім і все твоє хай буде здоровим. **7.** І тепер ось я почув, що в тебе стрижуть твої пастухи, які були з нами в пустині, і ми їм не перешкодили і ми в них нічого не вимагали всі дні, як вони були в Кармилі. **8.** Запитай своїх слуг і тобі сповістять. І хай знайдуть слуги ласку в твоїх очах, бо ми прийшли в добрий день. Дай же твому синові Давидові, що лиш знайде твоя рука. **9.** І приходять слуги і кажуть ці слова до Наваля за всіма цими словами в імені Давида. **10.** І вскочив Навал і відповів слугам Давида і сказав: Хто Давид і хто син Єссея? Сьогодні помножилися раби, що відходять кожний з перед лица свого пана. **11.** І чи візьму мої хліби і моє вино і моє заколене, яке я заколов тим, що стрижуть мені, вівці, і їх дам мужам, про яких не знаю звідки вони? **12.** І повернулися слуги Давида своєю дорогою, і повернулися і прийшли і сповістили Давидові за цими словами. **13.** І сказав Давид своїм мужам: Хай кожний підпереже свій меч. І за Давидом пішло яких чотириста мужів, і двісті сіли з речами. **14.** І один з слуг сповістив Авігеї жінці Наваля, кажучи: Ось Давид післав послів з пустині, щоб поблагословити нашого пана, і він відвернувся від них. **15.** І мужі (були) до нас дуже добрі. Не перешкодили нам, ані не вимагали в нас всі дні, які ми були з ними. І коли ми були в полі, **16.** були як стіна довкруги нас і вночі і вдень, в усі дні які ми були з ними, пасучи стадо. **17.** І тепер знай і гляди ти, що вчиниш, бо виповнилася злоба на нашого пана і на його дім. І він син поганець, і не можна до нього говорити. **18.** І поспішилася Авігея і взяла двісті хлібів і дві посудини вина і п'ять приготовлених овець і п'ять ефів добірної муки і один гомор рудзінків і двісті вязанок фігів і поклала на осла **19.** і сказала своїм слугам: Ідіть переді мною, і ось я іду за вами. І не сповістила свого мужеві. **20.** І сталося як вона сіла на осла і сходила за виступом гори і ось ішов Давид і його мужі їй на зустріч, і вона зустріла їх. **21.** І сказав Давид: Хіба для несправедливости оберігав я всі його (речі) в пустині і не заповів взяти щось з усього, що його, і він мені віддав зло за добро. **22.** Хай це зробить Бог Давидові і це хай додасть, якщо до ранку оставлю з усього, що в Наваля, з того, що відливається проти стіни. **23.** І побачила Авігея Давида і поспішилася і зіслзла з осла і

впала перед Давидом на своє лице і поклонилася йому до землі, **24.** до його ніг, і сказала: На мені, пане мій, несправедливість. Хай же твоя рабиня промовить до твоїх ух, і послухай слово твоєї рабині. **25.** Хай мій пан не покладе свого серця на цю людину, що є пошестю, бо за своїм іменем таким є: Навал його ім'я, і безумність у ньому. І я твоя раба не бачила твоїх слуг, яких ти післав. **26.** І тепер пане, хай живе Господь і хай живе твоя душа, оскільки Господь оберіг тебе, щоб ти не напав на невинну кров і спас тобі свою руку (пімстився), і тепер хай твої вороги і ті, що шукають зла моєму панові, стануть як Навал. **27.** І тепер візьми це благословення, яке твоя рабиня принесла моєму панові, і даси слугам, що прислужують моєму панові. **28.** Усунь же несправедливість твоєї рабині, бо, роблячи, зробить Господь вірний дім мому панові, бо Господню війну мій пан воює, і в тобі ніколи не знайдеться злоби. **29.** І (як) повстане чоловік, що тебе переслідує і шукає твою душу, і душа мого пана буде привязана зв'язами життя в Господа Бога, і душу твоїх ворогів викинеш з посеред праці. **30.** І буде коли Господь вчинить моєму панові все добро, що сказав про тебе, і Господь тебе вчинить проводирем над Ізраїлем, **31.** і не буде в тобі цієї гидоти і згіршення в мого пана, щоб даремно пролив невинну кров і щоб пан мій спас свою руку. І хай вчинить Господь панові моєму добро, і згадаєш твою рабиню, щоб вчинити їй добро. **32.** І сказав Давид Авігеї: Благословенний Господь Бог Ізраїля, який сьогодні післав тебе мені на зустріч, **33.** і благословенна твоя поведінка, і благословенна ти, що мене сьогодні в цьому зупинила, щоб не піти на кров і спасти мені мою руку. **34.** Тільки як живе Господь Бог ізраїльський, який мене сьогодні зупинив, щоб не вчинити тобі зла, якщо б же ти не поспішила і не прийшла мені на зустріч, тоді сказав я: Не остане в Навала до раннішнього світла той, хто виливає проти стіни. **35.** І взяв Давид з її руки все, що вона йому принесла, і сказав їй: Піди в мирі до твого дому. Гляди, я почув твій голос, і я полюбив твоє лице. **36.** І пішла Авігея до Навала, і ось в нього пир в його домі наче царський пир, і серце Навала веселе в ньому, і він дуже п'яний. І не сповістила йому великого чи малого слова аж до раннього світла. **37.** І сталося вранці, коли Навал витверезився від вина, його жінка сповістила йому ці слова, і його серце завмерло в ньому, і він стає наче камінь. **38.** І після десяти днів побив Господь Навала, і він помер. **39.** І почув Давид і сказав: Благословенний Господь, який судив суд мого покривдження з руки Навала, і зберіг свого раба від руки зла, і Господь повернув злобу Навала на його голову. І післав Давид і заговорив про Авігею, щоб узяти її собі за жінку. **40.** І прийшли слуги Давида до Авігеї до Кармила і заговорили до неї, кажучи: Давид післав нас до тебе, щоб взяти (тебе) собі за жінку. **41.** І вона встала і поклонилася до землі на лице і сказала: Ось раба твоя (є) рабинєю, щоб помити ноги твоїх рабів. **42.** І встала Авігея і всіла на осла, і п'ять дівчат ішли за нею, і вона пішла за слугами Давида і стає йому за жінку. **43.** І Давид взяв Ахінаму з Єзраеля, і були в нього дві жінки. **44.** І Саул дав свою дочку Мелхолу, жінку Давида, Фалтієві, синові Лаїса, що з Ромми.

Глава 26

1. І з пустині приходять до Саула на гору Зіфеї, кажучи: Ось Давид криється з нами в горі Ехела, що напроти лиця Єссемуна. 2. І встав Саул і зійшов до пустині Зіф і з ним три тисячі вибраних мужів з Ізраїля, щоб шукати Давида в пустині Зіф. 3. І вийшов Саул на гору Ехела напроти лиця Єссемуна при дорозі, і Давид сів в пустині. І побачив Давид що Саул прийшов за ним до пустині, 4. і Давид післав розвідників і пізнав, що Саул приходить підготовлений з Кеїли. 5. І встав Давид потайки і приходить до місця, де там спав Саул, і там Авеннир син Нира його полководець, і Саул спав у колісниці, і нарід засів довкруги нього. 6. І відповів Давид і сказав до Ахімелеха Хеттея і до Авесси сина Саруї брата Йоава, кажучи: Хто піде зі мною до Саула до табору? І сказав Авесса: Я ввійду з тобою. 7. І входить Давид і Авесса до народу вночі, і ось Саул спить сном в колесниці, і спис запханий в землю при його голові, і Авеннир і його нарід спить довкруги нього. 8. І сказав Авесса до Давида: Замкнув Господь сьогодні твого ворога до твоїх рук, і тепер його пробю раз списом в землю і йому не повторю. 9. І сказав Давид до Авесса: Не упокориш його, бо хто підніме свою руку на господнього помазанника і очиститься? 10. І сказав Давид: Хай живе Господь, якщо Господь не побє його, або не прийде його день і він помре, або не піде на війну і додасться (до роду, не вчиню). 11. Зовсім не мені перед Господом піднести мою руку на господнього помазанника. І тепер візьми ж спис з перед його голови і посуд на воду, і підім до себе. 12. І взяв Давид спис і посуд на воду з перед його лиця, і вони пішли до себе. І не було того, хто знає, і не було того, хто бачить, і не було того, хто встав, всі спали, бо на них впав господний сон. 13. І перейшов Давид на другий бік і став здалека на версі гори, і між ними (була) велика дорога. 14. І закликав Давид до народу і сказав до Авеннира, мовлячи: Чи не відповіси, Авеннире. І відповів Авеннир і сказав: Хто ти, що мене кличеш. 15. І сказав Давид до Авеннира: Чи ти не муж і хто такий як ти в Ізраїлі? І навіщо не стережеш твого пана царя, бо ввійшов один з народу, щоб убити твого пана царя. 16. І не добре це слово, яке ти вчинив. Хай живе Господь, бо сини смерти ви, що стережете вашого пана царя, господнього помазанника. І тепер гляди. Де є спис царя і посуд на воду, що при його головах, 17. і Саул пізнав голос Давида і сказав: Чи це твій Голос, сину Давиде? І сказав Давид: Твій раб, пане царю. 18. І сказав: Навіщо це мій пан женеться за своїм рабом? Бо в чому я згрішив і яка несправедливість в мені знайшлася? 19. І тепер хай послухає мій пан цар слово свого раба. Якщо Бог тебе наводить на мене, хай запашними будуть твої жертви, і якщо людські сини, вони прокляті перед Господом, бо сьогодні вони мене викинули, щоб я не закріпився в господньому наслідді, кажучи: Піди послужи іншим богам. 20. І тепер хай кров моя не впаде на землю перед Господним лицем, бо ізраїльський цар вийшов шукати мою душу, так як ганяються за нічним вороном в горах. 21. І сказав Саул: Згрішив я, повернися, дитино Давиде, бо не вчиню тобі зла, томущо моя душа дорогоцінна сьогодні в твоїх очах. Я був дурним і дуже нерозумним. 22. І відповів Давид і сказав: Ось спис царя. Хай перейде один слуга і його візьме.

23. І хай Господь поверне кожному по його справедливості і його вірі, бо Господь сьогодні видав тебе в мої руки і я не забажав накласти мою руку на господнього помазанника. **24.** І ось, так як сьогодні твоя душа прославилася в моїх очах, так хай прославиться моя душа перед Господом і хай покриє мене і вирве мене з усякого болю. **25.** І сказав Саул до Давида: Благословенний ти, дитино, і, чинячи, зробиш, і можучи, зможеш. І Давид пішов своєю дорогою, і Саул повернувся до свого місця.

Глава 27

1. І сказав Давид в своєму серці, мовлячи: Тепер переданий буду одного дня в руки Саула, і мені немає добра, якщо не спасуся в землі чужинців і Саул не облишить шукати мене в усіх околицях Ізраїля, і не спасуся з його руки. **2.** І встав Давид і з ним чотириста мужів і пішов до Анхуса сина Аммаха, царя Гета. **3.** І сів Давид з Анхусом в Геті, він і його мужі, кожний і його дім, і Давид і обі його жінки Ахінаам Єзраїлітійка і Авігея жінка Навала Кармилійського. **4.** І сповіщено Саулові, що Давид втік до Гета, і не додав ще його шукати. **5.** І сказав Давид до Анхуса: Якщо ж твій раб знайшов милосердя в твоїх очах, хай же дадуть мені місце в одному з міст що в країні і сяду там. І навіщо твій раб сидить з тобою в місті царя? **6.** І він дав йому в тому дні Селак. Через це Селак був царя юдейського аж до цього дня. **7.** І число днів, в яких Давид сидів в країні чужинців, було чотири місяці. **8.** І йшов Давид і його мужі і нападали на всіх в Гесірі і в Амалікіті. І ось земля була заселена тими, що прийшли там від Гелампсура, (міст) огорожених стінами і аж до Єгипетської землі. **9.** І він побивав землю і не оставляв при житті ні мужа ні жінку і брав отари і стада і ослів і верблюдів і одіж, і повернулися і пішли до Анхуса. **10.** І сказав Анхус до Давида: На кого ви сьогодні напали? І сказав Давид до Анхуса: На південь Юдеї і на південь Єсмеги і на південь Кенезії. **11.** І я живими не оставив мужа і жінку, щоб ввести до Гета, кажучи: Щоб не сповістили на нас в Геті, кажучи: Давид таке чинить. І це його діяльність всі дні, які Давид сидів в полі чужинців. **12.** І дуже довіряв Анхус Давидові, кажучи: Знеславлюючись, він знеславився у своєму народі в Ізраїлі і буде мені рабом на віки.

Глава 28

1. І сталося в тих днях і збираються чужинці в своїх таборах, щоб вийти воювати проти Ізраїля, і сказав Анхус до Давида: Знаючи, знай, що зі мною вийдеш на війну ти і твої мужі. **2.** І сказав Давид до Анхуса: Отже тепер пізнаєш, що вчинить твій раб. І сказав Анхус до Давида: Так, я тебе поставлю начальником охорони на всі дні. **3.** І Самуїл помер, і оплакував його весь Ізраїль і хоронять його в його місті в Арматемі. І Саул вибив чаклунів і знахорів з землі. **4.** І збираються чужинці і приходять і отаборюються в Сомані, і Саул збирає кожного ізраїльського мужа і отаборюються в Гелвусі. **5.** І побачив Саул табір чужинців і перелякався, і його серце дуже жахнулося. **6.** І випитував Саул у Господа, і Господь не відповів йому в снах і в появах і через

пророків. **7.** І сказав Саул своїм слугам: Пошукайте мені жінку ворожбитку і піду до неї і запитаю через неї. І сказали йому його слуги: Ось жінка ворожбитка в Аендорі. **8.** І скрився Саул і зодягнувся в іншу одіж і приходить сам і два мужі з ним і приходять вночі до жінки і сказав їй: Поворожи ж мені ворожбитством і приведи мені того, кого лиш вкажу тобі. **9.** І сказала до нього жінка: Ось ти знаєш, що вчинив Саул, як вигубив ворожбитів і знахорів з землі. І навіщо ти ловиш мою душу, щоб її убити? **10.** І поклявся їй Саул, кажучи: Хай живе Господь, якщо зустріне тебе несправедливість за це діло. **11.** І сказала жінка: Кого тобі приведу? І він сказав: Приведи мені Самуїла. **12.** І побачила жінка Самуїла і закричала великим голосом. І сказала жінка до Саула: Навіщо ти мене обманув і ти Саул. **13.** І сказав їй цар: Не бійся, скажи кого ти побачила. І сказала йому: Я побачила богів, що виходили з землі. **14.** І сказав їй: Що ти побачила? І сказала йому: Випрямленого чоловіка, що виходить з землі, і він зодягнений подвійною одіжжю. І пізнав Саул, що це Самуїл, і він схилив своє лице до землі і поклонився йому. **15.** І сказав Самуїл: Навіщо ти мене потурбував, щоб я прийшов? І Саул сказав: Я дуже болію, і чужинці воюють проти мене, і Бог від мене відступив і мене більше не вислухав ні руками пророків ні в снах. І тепер я тебе покликав, щоб пізнати, що чинити. **16.** І сказав Самуїл: Навіщо ти мене питаєш, і Господь відступив від тебе і є з твоїм ближнім, **17.** і Господь тобі вчинив так, як сказав моєю рукою. І Господь вирве твоє царство з твоєї руки і дасть його твому ближньому Давидові. **18.** Тому що ти не послухався голосу Господа і не вчинив гнів його люті на Амалика, через це вчинив тобі це Господь в цьому дні. **19.** І Господь видасть Ізраїля з тобою в руки чужинців, і вранці ти і твої сини впадуть з тобою, й ізраїльський табір віддасть Господь в руки чужинців. **20.** І перелякався Саул, що стояв, і впав на землю і дуже злякався від слів Самуїла. І в ньому не було більше сили, бо не їв хліба цілий день і цілу ту ніч. **21.** І увійшла жінка до Саула і побачила, що він дуже замішався, і сказала до нього: Ось твоя рабиня послухала твій голос і я поклала мою душу в мою руку і я почула слова, які ти мені сказав. **22.** І тепер послухай голос твоєї рабині, і покладу перед тобою кусок хліба, і зїси, і буде в тобі сила, бо підеш в дорогу. **23.** І не забажав їсти. І змушували його слуги його і жінка, і він послухався їхнього голосу і встав з землі і сів на стілець. **24.** І була в жінки в домі годована телиця, і поспішила і заколола її, і взяла муку і замісила і спекла опрісноки **25.** і принесла перед Саула і перед його слуг, і вони зїли. І встали в тій ночі і відійшли.

Глава 29

1. І чужинці збирають всі свої табори до Афека, й Ізраїль отаборився в Аендорі, що в Єзраелі. **2.** І сатрапи чужинців ішли сотнями і тисячами, і Давид і його мужі ішли зі заду з Анхусом. **3.** І сказали сатрапи чужинців: Хто ці, що йдуть? І сказав Анхус до воєвод чужинців: Чи це не Давид раб Саула ізраїльського царя? Він був з нами (багато) днів, це вже другий рік, і я не знайшов в ньому нічого від того дня, коли він прийшов до мене, і аж до цього дня. **4.** І засмутилися на нього

вожді чужинців і кажуть йому: Поверни мужа до його місця, куди ти його там наставив, і хай не іде з нами на війну, і хай не викликає заколоту в таборі. І щоб якимось він не перейшов до свого пана. Чи він не на чолі тих мужів? **5.** Чи він не Давид, якому вийшли в хорах, кажучи: Саул побив свої тисячі і Давид свої десятки тисяч. **6.** І Анхус покликав Давида і сказав йому: Хай живе Господь, бо ти праведний і добрий в моїх очах, і твій вхід і твій вихід в таборі зі мною, і не знайшов я в тебе злоби від того дня, коли ти прийшов до мене, аж до сьогоднішнього дня. І в очах сатрапів ти не добрий. **7.** І тепер повернися і іди в мирі, і не вчиниш зла в очах сатрапів чужинців. **8.** І сказав Давид до Анхуса: Що я тобі вчинив, і що ти знайшов в твоєму рабі від того дня, коли я був перед тобою, і аж до цього дня, що не піду воювати з ворогами мого пана царя? **9.** І Анхус відповів Давидові: Знаю, що ти добрий в моїх очах, але сатрапи чужинців кажуть: Не піде з нами на війну. **10.** І тепер встань вранці, ти і слуги твого пана, що прийшли з тобою, і підете до місця, де я вас там настановив, і не покладеш поганого слова в твоєму серці, бо ти добрий переді мною. І встаньте вранці в дорогу, і хай буде вам ясно, і підете. **11.** І вранці Давид встав, сам і його мужі, щоб відійти і сторожити землю чужинців, і чужинці пішли воювати проти Ізраїля.

Глава 30

1. І сталося як входив Давид і його мужі третого дня до Секелака, і Амалік напав на південь і на Секелак і побив Секелак і запалив його огнем. **2.** І жінок і все, що в ньому, від малого аж до великого не забили, ні мужа ні жінку, але взяли в полон і відійшли своєю дорогою. **3.** І прийшов Давид і його мужі до міста, і ось воно спалене огнем, а їхні жінки і їхні сини і їхні дочки взяті в полон. **4.** І підняв Давид і його мужі свій голос і заплакали, аж доти доки не було в них сили далі плакати. **5.** І обі жінки Давида взято в полон, Ахіноому Єзраїлітку і Авігею жінку Навала Кармиліта. **6.** І Давид дуже засмутився, бо нарід сказав побити його камінням, бо тяжкою була душа всього народу, кожного за його синів і за його дочок. І Давид скріпився в Господі Бозі своєму. **7.** І сказав Давид до Авіятара священника сина Ахімелеха: Принесіть ефуд. **8.** І запитав Давид у Господа, кажучи: Чи поженуся за цією групою? Чи їх захоплю? І сказав йому: Женися, бо, захоплюючи, захопиш і, нищачи, знищиш. **9.** І пішов Давид, сам і з ним шістьсот мужів, і приходять аж до потоку Восора, і надлишок остався. **10.** І гнався чотиристима мужами, а осталися двісті мужів, які осіли на другому боці потоку Восора. **11.** І знаходять в полі мужа єгиптянина і беруть його і провадять його до Давида в полі. І дають йому хліб, і він зїв, і напоїли його водою. **12.** І дають йому частку фігів, і він зїв, і піднявся його дух в ньому, бо він не їв хліба і не пив води три дні і три ночі. **13.** І сказав йому Давид: Звідки ти, і чий ти? І сказав слуга єгиптянин: Я раб чоловіка Амалікіта, і мій пан мене оставив, бо я захворів сьогодні вже три дні. **14.** І ми напали на південь Холтія і на юдейські околиці і на південь Хелува і Селак ми спалили огнем. **15.** І сказав йому Давид: Чи поведеш мене до цієї групи? І сказав: Покленися ж мені Богом, що не убеш мене і

не видаси мене в руки мого пана, і поведу тебе до цієї групи. **16.** І повів його туди, і ось ці розсіялися по лиці всієї землі, їли і пили і святкували (задля) усіх великих здобичей, які взяли з землі чужинців і з землі Юди. **17.** І напав на них Давид і побив їх від світанку аж до вечора і на другий день, і не спасся з них муж, хіба лиш чотириста слуг, які повсідали на ослів і втекли. **18.** І Давид відібрав все, що взяли Амалікіти, і відібрав обі свої жінки. **19.** І не забракло їм нічого з малого аж до великого і від здобичі і аж до синів і дочок і до всього їхнього, що взяли; Давид повернув все. **20.** І взяв Давид всі отари і стада і відвів перед здобиччю, і вони називали здобич: Це здобич Давида. **21.** І приходить Давид до двохсот мужів, що були оставлені, щоб не ішли за Давидом, і він їх посадив при потоці Восорі, і вони вийшли на зустріч Давидові і на зустріч народів, що з ним, і прийшов Давид до народу, і запитали його про мир. **22.** І кожний гнівливий і поганий чоловік з мужів вояків, що пішли з Давидом, відповів і сказав: Томущо вони не гналися з нами, не дамо їм із здобичі, яку ми забрали, але хіба хай заберуть кожний свою жінку і своїх дітей і повернуться. **23.** І сказав Давид: Не вчините так після того як Господь передав нам (ворогів) і зберіг нас, і Господь передав в наші руки групу, що на нас напала. **24.** І хто послухається цих ваших слів? Бо вони не гірші від вас. Тому за частю того, хто пішов на війну, так буде часть того, що сидів над речами. Так хай будуть поділені. **25.** І було (так) від того дня і далі, і стало приписом і правилом аж до сьогодні для Ізраїля. **26.** І пішов Давид до Секелака і післав з здобичі до старшин Юди і своїм близьким, кажучи: Ось із здобичі господних ворогів, **27.** тим, що в Ветсурі, і тим, що в Рамі на півдні, і тим, що в Єтторі, **28.** і тим, що в Ароїрі, і тим, що в Аммаді, і тим, що в Сафі, і тим, що в Естію, і тим, що в Гегі, і тим, що в Кінані, і тим, що в Сафеку, і тим, що в Тіматі, **29.** і тим, що в Кармилі, і тим, що в містах Єрамила, і тим, що в містах Кенезія, **30.** і тим, що в Єрімуті, і тим, що в Вирсавії, і тим, що в Ноо, **31.** і тим, що в Хевроні, і до всіх місць, куди ходив Давид, він і його мужі.

Глава 31

1. І чужинці воювали проти Ізраїля, і втекли Ізраїльські мужі з перед лица чужинців, і падуть ранені в горі Гелвує. **2.** І чужинці оточують Саула і його синів, і вбивають чужинці Йонатана і Амінадава і Мелхіса синів Саула. **3.** І тяжіє битва на Саулі, і знаходять його вояки, мужі стрільці, і був зраний під ребрами. **4.** І сказав Саул до того, що несе його зброю: Витягни твій меч і ним проший мене, щоб не прийшли ці необрізані і не прокололи мене і покпили з мене. І той, що несе його зброю, не хотів, бо дуже злякався. І Саул взяв меч і впав на нього. **5.** І побачив той, що носить його зброю, що Саул помер, і впав і він на свій меч і помер з ним. **6.** І помер Саул і його три сини і той, що носив його зброю, в тому дні разом. **7.** І ізраїльські мужі, що на другому боці долини, і що на другому боці Йордану, побачили, що ізраїльські мужі втекли, і що помер Саул і його сини, і оставляють свої міста і втікають. І приходять чужинці і замешкують в них. **8.** І сталося на другий

день і приходять чужинці роздягати мертвих і знаходять Саула і його трьох синів, що впали на горі Гелвує. **9.** І повертають його, і зняли його зброю і посилають її до землі чужинців довкруги, сповіщаючи своїм ідолам і своєму народові. **10.** І поклали його зброю до храму Астарті і його труп повісили на мурі Ветсана. **11.** І чують ті, що живуть в Явісі Галаадітійській, що чужинці вчинили Саулові. **12.** І кожний військовий чоловік встав і пішли всю ніч і взяли труп Саула і труп Йонатана його сина з мура Ветсана і приносять їх до Явіса і спалюють їх там. **13.** І беруть їхні кості і ховають в полі Явіса і постять сім днів.

Біблія

Новий переклад

Новий переклад УБТ Рафаїла Турконяка (1997-2007)

Українське біблійне товариство

Рафаїл Павлович Турконяк, 1997-2007

Форматований текст з виділенням слів Ісуса